

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:r 3 (786).

LÖRDAGEN DEN 18 JANUARI 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 6:— IDUNS PRAKTUFLAGA ..... » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYÅKOGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÄNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	--	---	--	---

FRÖKEN ANNA BERGSTRÖM.

FRU SOPHIE FORSSNER.

GREFVINNAN ANNA MÖRNER.

FRÖKEN SIGRID NETZEL.

FRÖKEN MATILDA ULFSPARRE.

FRÖKEN CLARA WAHLSTRÖM.

STOCKHOLMS FATTIGVÅRDSSTYRELSES KVINNLIGA MEDLEMMAR.

KVINNANS DELTAGANDE i fattigvårdsarbetet i vårt land är numera i ett viktigt afseende möjliggjordt, i det att svensk lag sedan några år tillbaka tillstodder hennes inväljande i fattigvårdsstyrelse. Att emellertid hittills endast allt för få kvinnor kallats att bekläda förtroendeämbeten af detta slag är ett beklagligt faktum, som nog i främsta rummet beror på männens obenägenhet att i sociala värf dela sin makt med det svagare könet. Men stor skuld i detta förhållande har äfven kvinnan själf. Det är nämligen först, när hon med lefvande intresse omfattat denna sak, när hon personligt och grundligt satt sig in i hithörande förhållan-

den, som det första villkoret för att makt skall läggas i hennes händer är uppfyllt. Men icke ens detta är nog. Hon måste äfven bevisa sin förmåga.

Ett tillfälle härtill har hon i den frivilliga fattigvården. Det gifves, det är en glädje att betyga det, insiktsfullt ordnad och till sina verkningar välsignelsebringande sådan. »Föreningen för välgörenhetens ordnande» i Stockholm är ett exempel ibland många. Om vårt lands kvinnor mera allmänt ville i dylikt kärleksarbete gifva prof på varmt hjärtelag, paradt med sundt omdöme, och sålunda komma de gamla fördomarna angående kvinnlig förmåga på skam, då vore den tid icke långt aflägsen,

då den kommunala och den frivilliga fattigvården kunde räcka hvarandra handen, förnande sig till gemensamt arbete.

Ett betydelsefullt steg framåt mot detta mål har nu här i Stockholm nyligen tagits, i det icke mindre än fem nya kvinnliga medlemmar vunnits för det kommunala fattigvårdsarbetet. Vid fattigvårdsnämndens sammanträde den 16 sistlidne dec. valdes nämligen följande damer att såsom styrelsemedlemmar biträda vid fattigvårdsarbetet i hufvudstaden: fröken Anna Bergström i styrelsen öfver asylerna för husvilla, änkefru Sophie Forssner i styrelsen öfver uppfostringsanstalten för flickor, änkegrefvinnan Anna Mörner i styrelsen öfver barnhemmet n:r 1, fröken Sigrid Netzel i styrelsen öfver Sabbatsbergs ålderdomshem samt fröken Klara Wahlström i Katarina fattigvårdsstyrelse. Redan förut tillhörde fröken Matilda Ulfsparre Klara fattigvårdsstyrelse.

Vi äro i dag i tillfälle att meddela porträtten af dessa kvinnor, som nu vid männens sida gå att deltaga i kampen mot hufvudstadens last och nöd. Några kortfattade personalia följa här nedan.

Fröken *Anna Bergström* är född i Kristianstad 1863. Hennes föräldrar voro dåvarande assessorn i Svea hofrätt, sedermera landshöfdingen i Örebro län P. A. Bergström och hans maka, född Sjö-krona. Fröken Bergström har på senaste tiden varit en mycket verksam medhjälparinna åt föreståndarinnan för Stockholms arbetarehem, fröken Lagerstedt, och det har helt säkert varit det intresse och den verksamhetslust hon visat på denna sin plats, som nu kommit vederbörande att taga hennes krafter i fattigvårdsnämndens tjänst genom att invälja henne i styrelsen öfver asylerna för husvilla.

Fru *Sophie Forssner* är född 1852 af gammal stockholmsläkt: föräldrarna voro grosshandlaren I. A. Moll och hans maka, född Beskow. Förenad i äktenskap med stadsmästaren Hjalmar Forssner, änka sedan 1899. År 1891 deltog hon i stiftandet af Tomta barnhem vid Sundbyberg och har allt sedan varit dess kassaförvaltare. Hon har nu invalts i styrelsen öfver uppfostringsanstalten för flickor.

Grefvinnan *Anna Mörner* är dotter till biskop C. H. Rundgren i Karlstad. Född 1860, ingick hon år 1882 äktenskap med greve A. S. Th. Mörner af Morlanda. Maken afled 1894. Varmt intresserad för samhällets olyckliga, har hon länge varit medlem af Adolf Fredriks skyddsörening och andra välgörenhetsinrättningar och har nu, som nämndt, blifvit invald att såsom medlem af styrelsen öfver barnhemmet n:r 1 biträda vid fattigvårdsarbetet i hufvudstaden.

Fröken *Sigrid Netzel*, född 1867, har sedan 1890 arbetat i Föreningen för välgörenhetens ordnande och sedan 1895 i Kristliga föreningen af unga kvinnor. Vid tvänne besök i London åren 1892 och 1899 har hon tagit del af den storartade filantropiska verksamhet, som där utöfvats, och då hon nu insatts i styrelsen öfver Sabbatsbergs ålder-

domshem, finner hon helt visst ett nytt tacksamt fält för sin samlade erfarenhet.

Fröken *Matilda Ulfsparré* är född i Stockholm år 1851. Hennes föräldrar voro presidenten i stadskontoret Georg Ulfsparré och hans maka, född Creutz, af gammal, finsk grefflig släkt. Varmt intresserad af fattigvården i Klara församling, där hon är bosatt, har fröken Ulfsparré ända sedan 1884 enskildt ägnat sig däråt. Året därpå invaldes hon i Klara församlings skydds-förening. Fröken Ulfsparré var den första kvinna, som af fattigvårdsnämnden valdes att som styrelsemedlem biträda vid fattigvårdsarbetet i hufvudstaden. Detta skedde i dec. 1896, och allt sedan dess har fröken Ulfsparré tillhört Klara fattigvårdsstyrelse.

Fröken *Clara Wahlström*, dotter af kyrkoherden J. G. Wahlström i Barkarö församling af Västerås stift, har idkat språkstudier i Paris och sedermera ett par år vistats i Schweiz såsom lärarinna i fransk familj. Hon har företagit åtskilliga studieresor i Tyskland och England samt i London såsom delegerad närvarit vid kongressen rörande »den hvita slafhandeln» sommaren 1899. År sedan 1891 anställd vid Brummerska skolan såsom lärarinna i franska och historia, och har under de senare åren åtskilliga gånger hållit föredrag i folkbildande syfte, särskildt vid den af Fredrika Bremerförbundet sistlidne höst arrangerade föreläsningsserien å Liljeholmen. Det är således uppenbart, att med henne en dugande kraft nu tillförts Katarina fattigvårdsstyrelse.

DE SYNGENDE BÖLGER LAND.

NORGE HAR sine Fjelde,
Og Danmark de grønne Öer,
I Sverrig Elvene vælde,
Og blinke de blanke Söer.

Det bruser i alle Dale,
Det skvulper om alle Skjær,
Mod Havet vandrer den svale,
Den gyingende Bølgehær.

Og Skovenes duftende Vildhed
Gjemmer i Taushedens Fred
Søernes drømmende Stilhed
Skjult, som en Hemmelighed.

Søer der sukke og græde
Som Noget var dødt og forbi,
Eller pludseligt, som en Glæde,
Lyse frem på vor Sti!

Søer som Vandlillier dække
Med Blade og Blomsters Tag;
Søer der komme med kjække,
Modige Bølgeslag.

Søer, lysende rene
Hvis Grændser ej Blikket når,
Der flamme som Ädelstene,
Og havshøie Bølger slår.

GLÖM EJ

att vid närmaste postanstalt
prenumerera på

DAMERNAS

MUSIKBLAD

Populär salongs- och dansmusik m. m.,
af in- och utländska kompositörer,
utgifvet af

ELLEN SANDELS.

Utkommer med ett 12-sid. n:r 2 ggr i mån. till ett pris
af 6 kr. för helt, 3 kr. för halft år. Ett 70-tal under-
hållande in- o. utländska kompositioner för endast 6 kr.
Se vidare profnumret, som medföljde n:r 50 af Idun!

Det vandrer, dandser og gynger
I aldrig standsende Gang.
Det nynner, jubler og synger
En evigt brusende Sang.

Som Nökkens Harpe det klinger,
Som Hyrdedrengenes Lur.
I store Accorder det svinger
Mellem Moll og strålende Dur.

Fra Forårets knoppende Hække
Til Vintrens strengeste Dag
Er der Sange i alle Bække,
Er der susende Bølgeslag.

Vi har ikke Norges Fjelde,
Ikke Danmarks smilende Öer,
Men stolte Elve som vælde,
Og tusinde blanke Söer.

Den bedste Tröst for os Alle
Er alt vort brusende Vand,
Det er derfor vi Sverrig kalde
De syngende Bølgers Land.

HELENA NYBLÖM.

NÅGOT OM KVINNOGESTAL- TERNA I ALMQVISTS DIKT- NING. FÖR IDUN AF GUSTAF GJÖR- LOFF.

ALMQVIST är den svenska diktningens märkligaste gestalt. Oberäknelig och bisarr, djärf och nyckfull, står han som en ensam titan, i syftningen, om än icke i verkligheten, en himlastormare, som böjer oss i häpnad och beundran, någonting skimrande och obestämdt, en motsatsnatur för hvilken vi stå undrande och försagda. De element, som lågo till grund för tidens viterhet återfinnas i hans. Det var renässansens lefvande skönhetsdyrkan och ohämmade lifslust, dess bacchantiska sinnesberusning och dess glödande färg- och formförgudning i den unga tidens stormlopp mot klassicismen. Men det låg därjämte något djupare i grunden på Sturm- und Drangperiodens män. Man hade fått ögonen öppna för det nationella, för de gamla sagornas och de halft förgättna folkvisornas poesi. Man hade börjat tala sitt eget språk, ett känslans och den obundna fantasiens mäktiga, varma språk, och dvärgarna hamrade sitt guld och älfvorna trädde sina töckendanser till strömkarlens toner, där nyss förut endast Celadon och Chloë lekt Arkadien i schäferhattar, puder och onatur. Romantiken förytligade de mäktiga känslor, som besjälade den första hänförelsens män. Det innerliga och fosterländska sköts åt sidan och poesien blef en konst för finsmakare, en skimrande lek med ord, en gnistrande färgrik konst med klang af musik och kväfvande doft af rökelse och dekadens. Heine och Alfred de Musset äro typiska senromantiker, Almqvist står dem nära. Hans dikt är oberäknelig och mångskiftande som hans lif, en brokig väfnad med skimrande mönster och lysande färger, och de båda grundlinjerna af fosterländsk innerlighet och österländsk sagoprakt löpa icke jämsides bredvid hvarandra utan sling-

rade om hvarandra, flätade in i hvarandra till en underbar Ariadnetråd, som leder oss än genom fantastiska irrgångar och gnistrande grottor af oförläpelig prakt, än genom svala lundar och öfver fagra blommande ängar.

Författaren till »Det går an» är äfven författaren till »Hvad är kärlek»? Vid ett försök att skildra någon af de Almqvistiska kvinnogestalterna finnes väl knappast någon bättre utgångspunkt än denna lilla uppsats. Det är den varmt kännande, den i sitt innersta upprörda naturmänniskan, som kan slunga en ljungande protest i ansiktet på en förvekligad tids och en blaserad hufvudstads skefva och karrikerade uppfattning af kärlekens stora evangelium, den mäktiga tvingande känslan af tro och dygd, den lifsdjupa betydelsen af förhållandet mellan man och kvinna, dess heliga utflöde ur religionens och lifvets rena källa. Det är en protest, som bär prägeln af att vara framsprungen ur ett behof att tala naturens och sanningens enkla okonstlade språk, dräpande i sin satir och rörande behagfull genom den dräkt af naiv hänförelse och skär poesi skalden iklädt sig. »Den, som ser himlen så dunkelblå vid skogsranden omfamna jorden, sin brud — eller den, som om morgonen ser törnrosen kärligt drypa sin dagg ner på liljan vid dess fot — kan den ännu fråga: »Hvad är kärlek?» Ser du hur de sköna skogarna gunga midt i himmelens och jordens famntag? — Ser du hur den hulda kyska barmen gungar mellan oss, då Emma lutar sitt hufvud i min famn? — Vet du ännu icke hvad kärlek är? —»

Almqvist skära poesi och hänryckande framställningskonst framträda kanske klarare än annorstädes i berättelsen om Parjournouf. Det är historien om ett naturbarn, som midt i vildmarken lär en konstlad kulturmänniska lifvets och kärlekens första element, en gestalt, så intagande i sin ljufva fägring och sitt hjärtas oskuld och godhet, så rörande genom den doft af renhet och natur, som omgifver henne, så ljuf i sin förvirring när hon talar om Dujoumon, ynglingen, som hon älskar.

»Känn hur här slår,» säger Parjournouf i det hon lägger främlingens hand på sitt hjärta; »i de dalar hvarifrån du kommer finnas väl också flickor. Då förstår du nog hvarför hela mitt väsende darrar och klappar, då jag talar om Dujoumon.»

Och hur rörande behagfull, hur förtjusande i sin enkla innerlighet är icke skildringen af brölloppshögtidigheterna. Sedan de unga inför Tionos ansikte förklarar sig vilja lefva tillsammans så länge det förunnas dem att lefva, bedyra de heligt att de aldrig kysst hvarandras mun. Då lägger fadern deras armar om hvarandra och sluter dem tillsammans i en enda famn. Bägge blunda de nu och gifva hvarann så den första kyssen. Då säger ynglingen till henne: »Nu är du min!» Men flickan... hon säger inte också till honom: »Nu är du min», utan hon säger: »Nu är jag din. Och det är just detta», tillägger den lilla Parjournouf, »som jag i morgon skall säga åt Dujoumon.» Men kulturmänniskan kan icke fatta den ogrumlade renheten i detta ofördärfvade hjärta, utan frågar: »Du träffar ju Dujoumon hvarje afton, hur kan du så bedyra att du aldrig kysst honom.» Flickan förstår ej hvad han syftar åt. Tiono har ju befallt att innan den heliga föreningsdagen får ingen gosse eller flicka kyssa hvarandras mun. »Hvarför frågar du då om jag gjort det som är omöjligt att göra.» Det ligger något af daggfriska ängsblommors renhet

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålls på apotek.

i denna skildring af ett jungfruligt naturbarns kärlekslycka, det är en hymn åt oskulden af betagande innerlighet och rörande sympati.

Fantastisk och trolsk som en saga ur Tusen och en Natt är dikten om Rosaura, den sköna konungadottern till konungen ofvan jord. Buren af underbara liljevingar svärfvar hon bort som ett gäckande töcken, och vämjtes vid de otymplige jordbundne, som fylla hennes öron med smicker och hyllning. Rosaura är fri som en himmelens vind och är led vid trälarna och svärfvar som en fläkt öfver bergen och lämnar alla de jordiska bakom sig, långt upp, högt öfver världen och alla dem, som icke se annat än världen. Och när hennes fader konungen står framför henne och klagar sin smärta och säger: »Icke vill du väl hölja din fader med smälek därför att jag icke har någon son att vara min stams upprätthållare,» då har Rosaura intet annat svar än detta: »O min fader, allt är så grått och mörkt och jag vämjtes vid dem alla, alla dessa, som åtrå mig.»

Hög och majestätisk skrider järnets son öfver bergen och han följer endast tecknet, som lyser för hans öga, rubinkorset, som bjuder och kallar. Hans hjärta är stolt och fritt och hans själ har ingen blick för liljeskyn, som svärfvar vid hans sida. Men den sköna konungadottern till konungen ofvan jord frågade sig med häpnad: »Finnes det en man, som icke böjer sitt hufvud för skönheten och bönfäller att få tjäna mig som slaf.»

Skynda, Rosaura, skynda...

Järnets son sträfvar framåt, lugn och oböjlig med ögat fäst på korset, som strålar däruppe. Icke ser han konungens dotter, och hennes ljufva sång om lifvets prakt och anande skönhetslängtan hör han blott som en svag susning, som icke har någon makt att störa hans gång mot det höga. Men konungens dotter kan icke tämja sitt hjärtas darrande åstundan till den enda, som försmått henne och när omsider järnets son sluter henne i sin famn och kysser hennes läppar, då öppnas hennes ögon och äfven hon kan se tecknet, rubinkorset. Och konungen ofvan jord bjuder sin dotter att stanna och vända åter med den älskade till de gamla gudarna. Men järnets svarar: »Ditt rike skall jag taga och styra, men vår färd går oföränderligt uppåt.» Konungen i jordens inandöme befäller sin son: »Vänd tillbaka,» och åter svarar järnets son: »Ditt rike skall jag taga och styra. Nu gör jag min konungaresa att krönas. Ifrån höjden, där jag seglar i korsets glans och de saligas luft, skall jag regera både ditt rike och det andra jag ärft med henne, den dunkelsköna spegeln vid min sida. Ser du Rosaura, fader?»

På ön i skuggan af skogen står korset. Och hafvet är konungen ofvan jord, hvars själ rann bort som en flod, när dottern följde sin herres tecken, och skogen och berget äro järnsonens fader, hvars hjärta brast för de ord, som sonen svarat honom.

Men skönhetens kors med behagets vingor när ingen med besudlade händer.

(Forts.)

SKANDINAVIENS ERKÄNDT FÖRNÄMSTA MODEBLAD ÄR IDUNS MODETIDNING, som för helt år kostar endast 5 kr. för planschupplagan, 3 kr. för den vanliga upplagan.

FRANSKA KVINNOPROFILER. AF DANIEL FALLSTRÖM.

TILL »IDUNS» ÄRADE LÄSARINNOR!

För ett tjugotal år sedan utgaf jag en novellsamling »Fragment», nu för länge sedan utgången ur bokhandeln. Uppmaningar att omtrycka dessa glömda blad hafva likväl under årens lopp icke saknats, men jag har tvekat i det längsta. Då nu emellertid min gamle vän, utgifvaren af denna tidning, framställt en önskan, att jag i »Iduns» spalter skulle låta några af dessa skisser uppstå från de döda i förklarad gestalt — d. v. s. genomsedda och delvis omarbetade — har jag icke kunnat neka. Här ha ni dem således, mina damer, och kunna de ett ögonblick sätta er känsla eller er fantasi i rörelse, skall jag känna mig glad öfver, att jag för er skull väckt dessa stackars döda blad till lif igen.

Stockholm i jan. 1902.

Eder DANIEL FALLSTRÖM.

I.

FRÅN PÈRE-LACHAISE TILL LA MORGUE.

Jag återser ofta i tankarne, helst i skymningen, en äkta parisisk kvinnlig profil — något af höknäbb — ett par mörka, drömmande ögon och en gestalt, smidig och mjuk som endast en parisiskas...

Under min vistelse i Paris hade jag lärt hålla af Père Lachaise. Jag tillbragte ofta dagen där uppe med en bok, i skuggan af någon akasia och med Paris vid mina fötter, från hvilket bullret och sorlet stego upp till mig som en dämpad hymn till arbetets ära, ty Paris arbetar mer än det leker, man må säga hvad man vill.

Och där på Père Lachaise, vid Abélards och Heloïses graf, var det, jag första gången såg den där kvinnoprofilen.

Platsen, där »les restes d'Heloïse et d'Abélard sont reunis», såsom en af inskrifterna på grafven lyder, har blifvit en vallfartsort, dit det Paris, som älskar olyckligt, vallfärdar, och Abélards älskade hade blifvit den olyckliga kärlekens skyddspatronessa.

På denna graf, hvars arkitektur påminner om Notre Dames, finner man nästan ständigt blommor, icke de förnämnes, utan de fattiges, icke kamelior och rosor, utan förgät-mig-ej och violer.

I aristokratiens kvarter, Faubourg St. Germain, är man skeptisk. Man tror öfver hufvud taget icke på kärleken, och allra minst tror man, att det tjänar något till att vända sig till helgonen, när man älskar olyckligt. Man lider med resignation, utan att låta världen märka det, och slutar med att bli kallsinnig eller — välja sig ett annat föremål. Men kvinnorna af folket förstå ännu att älska lidelsefullt, och under en mindre finpulerad yta gömma de ännu en gnista ursprunglig poesi, som i sorgens dagar drifver dem att söka något högre, och naiviteten i deras tro kommer dem att knäböja för helgonen och anförtro dem sin sorg. Det är också snart sagdt endast folkets unga kvinnor, som strö blommor på Abélards och Heloïses graf.

Och att hon, denna flicka, som syntes vara en sjutton eller aderton år och som så ofta, nästan dagligen — vid frukostdags — kom till Père Lachaise för att nedlägga sin enkla bukett på den grafsten, under hvilken Heloïse hvilade, att hon var ett folkets barn, såg jag vid första ögonkastet på hennes dräkt.

I början kom hon med lätta steg på den smala gångstig, som leder fram till grafmonumentet, och i den klara, öppna blicken, i det tillitsfulla leende, som hvilade öfver hennes

Bal- & Supétyger

af siden, ylle & bomull

i stort urval till billigaste priser.

Profver franko.

K. M. Lundberg,

STOCKHOLM.

friska läppar och gömde sig i groparne på hennes kinder, kunde man se, att hon hoppades, att hon ännu trodde på makten hos sin egen skönhet och helgonen.

Så, när hon stod vid järnskranket, som omger grafplatsen, lyfte hon med en förtjusande smidig och lätt åtbörd buketten i luften och lät den falla ned på stenhällen där innanför. Därpå böjde hon knä och gjorde kors-tecknet, och jag såg därvid tydligt, hur ett namn sakta och bäfvande smög sig öfver hennes läppar — namnet på den hon älskade, men som försmådde henne.

I nästa ögonblick reste hon sig, slätade ut rynkorna på kjolen och gick bort samma väg hon kommit. — Hvert? — Jag vet det icke. — Kanske till en verkstad för konstgjorda blommor i Quartier Latin eller till en sömerska i Faubourg Montmartre.

Men efter hand, gradvis kan man säga, dog leendet på hennes läppar, groparne i kinderna försvunno, ögonen blefvo allt större och mörkare, elden i dem allt dystrare. Men som förr kom hon vid 12-tiden med en bukett konvaljer eller violer till Abélards och Heloïses graf, böjde knä och mumlade ett namn, öfver hvilket hon slog korstecknet.

Så började hon uteblifva — hennes bukett hann till och med att vissna, innan den utbyttes mot en ny — till sist kom hon icke alls, och en af kyrkogårdsvaktarne tog slutligen bort de af solen torkade blommorna, och de ersattes icke med friska.

Den unga flickan var försvunnen, men jag skulle återfinna henne.

Det var på la Morgue, Paris bårhus, som ligger bakom Notre Dame på Seine-ön.

Jag skulle gå hem till mig, till mitt vindrum i Quartier Latin, och som min väg förde förbi »la Morgue», gick jag in.

Där bakom den väldiga glasväggen, på stenbitsen längst till höger, återfann jag henne, som så ifrigt vallfärdat till Heloïses graf, och hvilken, då hon slutligen insett det fåfänga i sträfvet att vinna den hon älskade, hade gått att i Seinen uppsöka glömska och en evig frid.

Man har rätt i Faubourg St. Germain! — hvarför skulle man sätta sin lit till helgonen, när man åtrådde lyckan att bli älskad! — Kärleken... bah!...

Hon var sig lik, den lilla. Hökprofilen var endast något skarpare, läpparne en smula halföppna, som hade de ännu i döden hviskat ett namn, kärare än alla andra, och håret, det lena, ramsvarta håret, klubbade fast vid tinningarna. Ögonlocken hade fallit igen.

Hennes klädsel var ännu mera vårdad än vanligt. Hon hade handskar, och ur fickan på den åtsittande och en smula trådlitna koftan stack en bönbok med förgyllt kors fram. Stackars liten!... Handskar och bönbok! — Hon ville vara fin och gudaktig, när hon trädde in i änglarnas syskonkrets...

PÅ BRANDKÅRSFEST I MALMÖ.

JUL ÄR NU GÅNGEN — och med den alla de barnens fester kring granen, som följa den i släptåg. Men nere i Skåne är det ändå som hade man knappast haft någon jul. Regn och åter regn — riktig novemberstämning öfver det hela. Man har därför fått drömma sig uppåt Norden till snö och bjällerklang under den gångna hælgen.

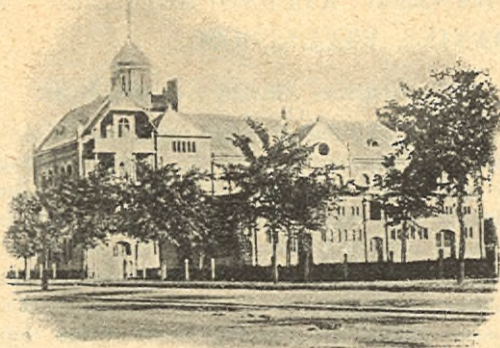
Men här om aftonen kunde vi dock riktigt glädja oss åt julen — på ett aldeles särskildt sätt. Det var julgransfest vid brandstationen, hvars fönster strålade oss så vänligt tillmötes i den mörka kvällen. I gymnastiksalen hörde man trampet af många små fötter, som stampade i takt med dragharmonika och trumma. Och där sutto brandsergeanters och korporalers hustrur vid det rikligt dukade kaffebordet och följde helt strålande sina telningar i dansen — allt under det chefsens maka, friherrinnan Ellen Cederström, allas vår f. d. Ellen Hartman, än var den mest älskvärda värdinna mot de äldre, än svängde om med de små kring granen. — Hvad det reste sig ståtligt, detta juleträd, som kommit express från den Coyet'ska egendomen Torup för att lysa för brandmanskåpet i Malmö.

Själva julafonen måste de ut, hela kåren, men det var då bara falskt alarm, och det lär ofta inträffa i denna blåsiga stad att telefonrådarna komma i kontakt med brandtelegrafens ledningar.

Emellertid var baron Cederström alls inte ledsen däröfver. »Det gör så godt att lära oss bli raska i vändningarna,» sade han, »och att ständigt vara beredda att offra våra lif, om så gäller.»

Själva brandstationen är ju inte gammal — bara 8 år — och som det antogs gifta karlar till de sex högsta underbefälsposterna — sergeants- och korporals — samtidigt med det den präktiga byggnaden blef färdig med fria bostäder för såväl under- som öfverordnade, äro också de flesta af småttingarna här kring granen födda inom brandstationshuset. En härlig trädgård ha de som

MALMÖ BRANDSTATION.

sin enskilda lekplats där utanför, i hvilken de nog ofta tumlat om helt sorglöst, allt under det mamma varit som ängsligast, när elden kommit lös och pappa måst ut. Dessemellan får han dock skaffa sig biförtjänst genom annat helt ofarligt arbete. Några af brandsoldaterna äro smeder och lite mekaniker, så att de taga emot velocipeder och dylikt till reparation, andra åter sysselsätta sig under fritiden med mattpiskning m. m. De ha det därför i det stora hela bra ställt, det såg man på både hustrur och barn, så nätta och prydliga som de alla voro. Och illa vore det annars, när man betänker hvad som fordras af desse män och familjeförsörjare.

Roligast var i alla fall se, att just chefen och hans maka uppfattat sin ställning i denna lilla värld för sig som man tyckte på rätta sättet. Det gjorde, att juleljusen liksom tändrade så särskildt gladt denna kväll — den sista man ser dem tända här nere i Skåne.

ELLEN VON PLATEN.

DEN HVITA STADEN.

DET ÄR NATT öfver Stockholm med hela rymden fylld af stora dunmjuka flingor, som från den mörka molnkupan falla ned öfver tornspiror, hustak, gator och parker. Den blir småningom så sällsamt ljus, hela staden, där den höljes i allt hvitare draperier, på hvilka de glimmande lyktorna stänka sitt diamanregn; parkernas tysta alléer likna vägar i sagoskogar, Östermalms och Vasastadens nyskapade avenyer få en vinterstämningens karaktäristiska ton öfver sig, som eljes är totalt främmande för dessa den moderna stadsanläggningens ledsnadsfåror, och en spröd dager tränger undan mörkret till och med i »stadens» medeltidsprång och på Söders fattigmansstigar.

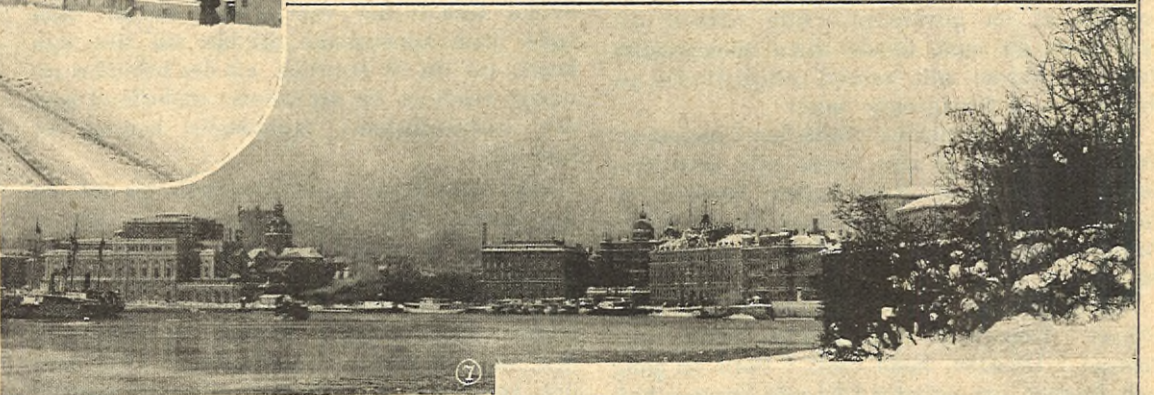
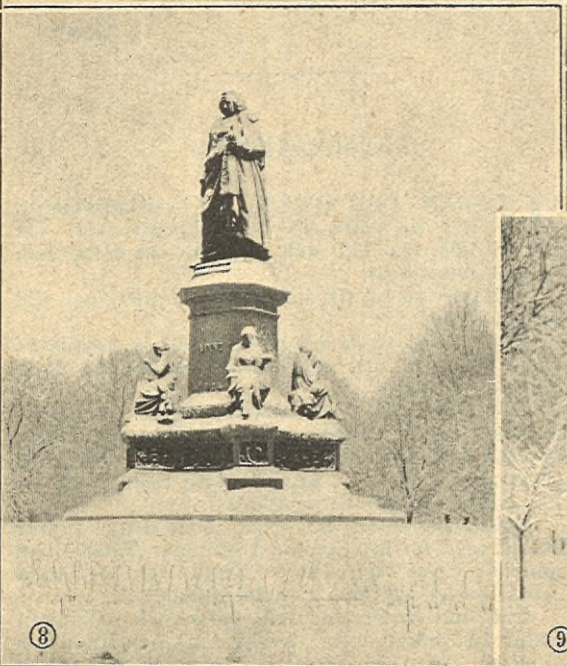
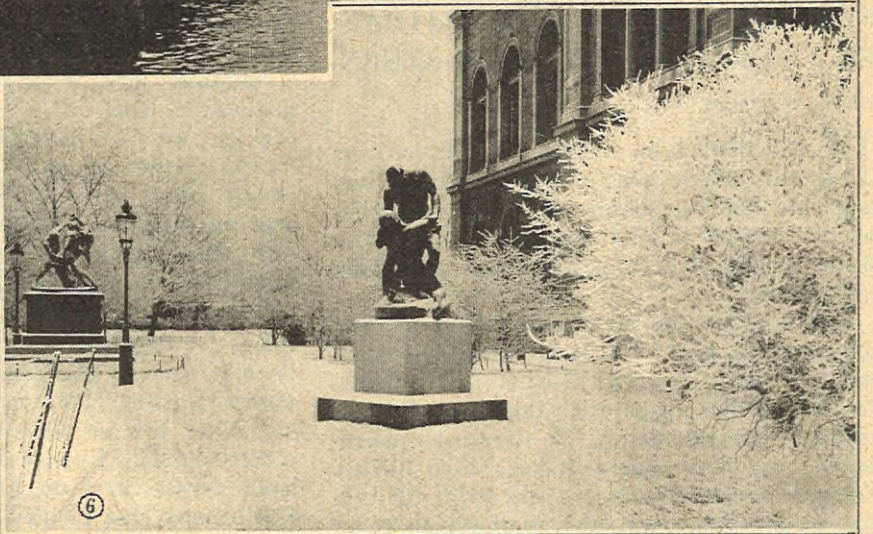
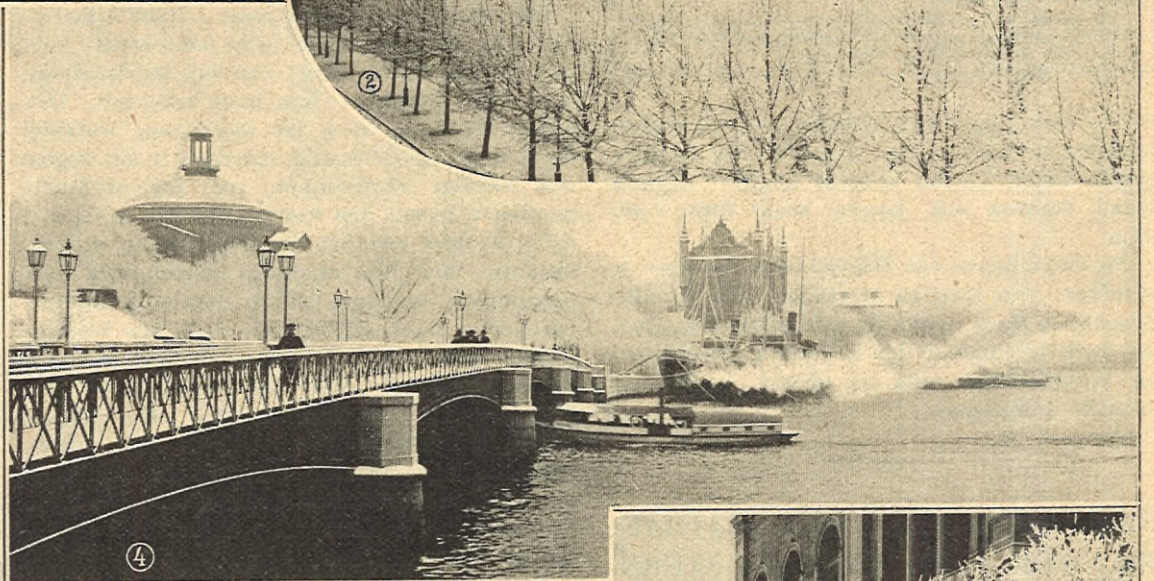
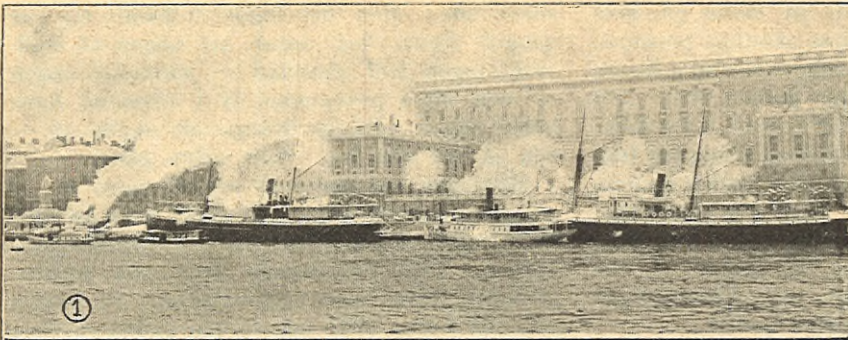
Mot morgonen upphör snön att falla, solen gör bresch i vinterskyarna och kastar sina strålknippen öfver all denna hvithetens rikedom, som smyckar Stockholm med en skönhet utan like.

Lindarna i Humlegården och Carl XIII:s torg låta sitt grenverk bilda underlag åt det sinnrikaste filigransarbete människoögat skadat, medan snön samtidigt roar sig med att komplettera våra statyer med de bizarraste draperier, som om den ville visa våra skönhetsfientliga medmänniskor det absurda i att kläda det nakna i konsten.

Och på Skansen, högt ofvan den hvita staden, som gnistrar i januaris hastigt svin-

MALMÖ BRANDKÅRS CHEF, FRIH. BROR CEDERSTRÖM, OCH HANS MAKAN, FRIHERRINNAN ELLEN CEDERSTRÖM, I DERAS HEM I MALMÖ. AXEL SJÖBERG FOTO.

STOCKHOLM I VINTERSKUD. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG. 1. UTSIKT ÖFVER STRÖMMEN EMOT LOGÅRDEN. 2. KUNGSTRÄDGÅRDEN. 3. FRÅN SKANSEN. 4. SKEPPSHOLMSBRON MED KASERNEN OCH SKEPPSHOLMSKYRKAN I BAKGRUNDEN. 5. ENGELBREKTSGATAN MED DEN ELEKTRISKA SPÅRVAGNEN. 6. »BRÖDERNA» OCH »BÄLTSPÄNNARNE» I PARKEN VID NATIONALMUSEUM. 7. UTSIKT ÖFVER STRÖMMEN FRÅN SKEPPSHOLMEN. 8. LINNÉSTODEN I HUMLEGÅRDEN. 9. »FARFADERN» I HUMLEGÅRDEN. 10. BERZELIUS STOD I BERZELII PARK.

Fördelaktig liffförsäkring för kvinnor.

Lifförsäkrings-Aktiebolaget
De Förenade.
Stockholm.Stiftadt af bolagen *Skandia, Svea, Thule, Victoria och Skåne.*

Lifförsäkring utan läkareundersökning!

Delaktighet i bolagets öfverskott!

Premiebefrielse vid oförmåga till arbete!

Särskilda dödlighetstabeller äro upprättade för kvinnor, hvarigenom premierna kunnat sättas lägre än för män.

Formulär till ansökningshandlingar jämte prospekt tillhandahållas af agenter och ombud samt efter rekvisition från denna tidnings expedition.

nande sol, ligger det typiska svenska vinterlandskapet med sakta stigande rök ur låga ryggåstugor, medan skogens högdjur skymta bland furorna och lappen susar förbi i sin akja.

På slutningen vid Håsjöstapelu springer ur skrefvan den krokiga martallen, och framför densamma ligga i snön de gamla fältslangorna, det hela bildande i den köldklara vinterdagen en karaktärsfull taffa af svensk seghet och svenskt kämpalynne.

FRÅN ETT POLSKT HEM I LITHAUEN. FÖR IDUN AF MARK STERN.

FORTS. FR. FÖREG. N:R.

HAN BOR i en afkrok af världen, om han någon gång rör på sig, lagar han nog, att det sker tämligen elegant, men här hemma är det inte så noga, ingen vet egentligen af hur det ser ut, och han själf lider icke af det.

Det dröjde rätt länge, innan frun i huset uppenbarade sig. Hon hade antagligen skyndat att göra toalett. Medan vi väntade, visade oss den artige och väluppfostrade unge mannen fotografalbum. I dörrarna uppenbarade sig hans yngre syskon, 6—8 inalles, kommo in och hälsade, svarade artigt och tydligt på alla frågor och stodo synbarligen under uppsikt af en guvernant. Alla barnen, till och med de små, talade utom modersmålet franska, liksom allt samtal också fördes på franska — i förbigående sagdt.

Småningom samlades värdfolket i salongen: frun, herrn, herrns mor, fruns mor, som titulerades generaliska, ingen visste hvarför, ty hennes längesedan salige man hade aldrig burit någon titel; men i Ryssland är det inte så noga!

»Generalskan» var världsdamen i sällskapet. Hon hade själf i tiden blifvit uppfostrad i Dresden, hade varit i Paris en gång och frågade om nyheter från alla Europas hof. Hon tyckte det var synd om dottern att sitta här på landet och »ingenting se». Det var meningen sedan många år tillbaka, att dottern och mågen skulle resa utomlands, men det var »tills vidare» uppskjutet.

Frun i huset var en liten knubbig, rätt söt människa, som ansåg, att det hörde till god ton att snörpa på munnen, när man log, och som för öfrigt noga granskade oss och våra toaletter. Själff var hon iförd en märklig grön plyschklädning, som ända tills nyss tycktes ha legat i en koffert.

Herrn var en fyrtio års man, ytterst vänlig och välvillig, för öfrigt nervös och fullkomligt öfveransträngd af sina millioners förvaltning. Han låg oafbrutet i affärer och misslyckades oftast, hade nyss anlagt en pappersfabrik, som gick med en årlig förlust af 100,000 kr. — men

det hade han nu råd till! Dessutom hade han ett stort dyrbart stuteri att tänka på, hela sin stora ägendom och dess oändliga personal, hela sin barnskara och slutligen det nya huset, som han själf gjort upp planen till!! Allt skulle han själf tillse, hvar papper, hvar siffra skulle inför hans ögon, ständiga klagomål från den ena af personalen på den andra kommo dagligen för hans öron. Han var utarbetad, jäktad, öfversvämmad af sin egen ställning, själf oupphörligt hänförd af någon ny idé och fullkomligt ur stånd att praktiskt fullt utreda vare sig det ena eller andra.

Det var en sympatisk man. Hans hjärtlighet var öfversvallande och oskrymtad; han var fri från all humbug; han var, märkvärdigt nog, icke fåfäng — han hade icke tid. Det sades, att hans mor, en störvuxen, bestämd dam, med omisskännlig rasprägel i sin lugna och värdiga rättframhet, var den styrande handen i huset, den som uppehöll dess »ståt», d. v. s. dess orimliga tjänstepersonal, medan hustrun, den lilla knubbiga damen med den hopsnörpta munnen, blifvit den, som hjälpte mannen i hans arbete, satt inne hos honom, medan han om nätterna gick igenom alla räkenskaper, och höll efter, påstods det, att han ej gaf bort eller skänkte efter något. Utan en njutning eller glädje af lifvet framlefde de det, jäktade af sin egen ställning och ur stånd att verksamt hålla ihop det hela. Men allt var ju ett sorts »tills vidare» — åtminstone föreföll det mig så.

Samtalet gick ej i början lifligt. Dessa människor, som lefde i sin vrå af världen och ej, utom »generalskan», någonsin varit därur, tyckte sig ej ha något att säga, ville endast höra nytt utifrån. Det enda lokala, som nu uppslukade familjens intresse, var det nya huset. Och vi inbjödos också att skärskåda det, medan middagen gjordes i ordning.

Det nya huset var inrättadt med alla »nutidens bekvämligheter». När man väl kommit in där, genom den korta gången från gamla husets tambur, fann man breda, stenlagda korridorer och en massa rum, nästan alla tills vidare tomma. Endast den vackre äldste sonen hade flyttat in i ett par rum för att i fred syssla med sina mekaniska experiment, öfver hvilka föräldrarna voro mycket stolta. Han hade just konstruerat ett lås till det nya huset, ett lås så sinnrikt, att det behöfdes ett riktigt studium för att komma underfund med det. »Generalskan» åtminstone begrep det inte alls.

Alla ansträngde sig synbarligen för att roa oss gäster. Man frågade oss, om vi ville se den nya lokomobilens arbete i tröskverket. Lokomobilens var en af herrns många idéer; den hade kostat stora pengar och var oupphörligt trasig. Ingen förstod sig riktigt på den, inte ens sonen — mekanikern. Nu fanns det emellertid en särskild ingenjör anställd vid den nya fabriken och åt hvilken vidundret blifvit anförtrödt. — Slutligen förevisades praktdjuren från stuteriet, och det var verkligen en praktigt syn. Ståtliga kolsvarta ryska hingstar passerade revy. Det hade funnits ett fullblodigt fyrspann af dem, men två hade nyligen dött till följd af en åktur, som ägaren företagit.

Saken var nämligen den, att, som en hel del annat, blef också tillsynen öfver hästarne en smula efter på Czasniki. Det kunde gå fyra, fem veckor, under hvilka man »glömde bort» att motionera djuren. Så vill herrn en vacker dag åka några mil bort för något ärend. Herrn vill alltid åka utomordentligt fort, hästarne ha icke rört sig på länge — och så kostar åkturen honom ett par hästar! »C'est bien malheureux — det är bra olyckligt», an-

märkte han med sitt vänliga, litet nervösa småleende. Men det hade nu händt ett par gånger förut! Jag antar, att någon af stallbetjäningen blef afskedad — sannolikt någon af den lägre personalen, ty i Ryssland finns alltid någon »drängs dräng» att skylla på — och så var allt bra. Tills nästa gång.

Middagen var serverad och vi gingo in. I matsalen var ett långt, rätt smalt bord dukadt. De förnämsta platserna voro vid öfversta kortändan. Där presiderade frun och hedersgästerna, fruns mor »generalskan», vi, herrns mor, så herrn själf och ett par andra manliga gäster, som plötsligt döko upp.

I ett polskt hus finnas alltid gäster. Sällan blir någon särskildt bjuden, men hvem som kommer är välkommen, ofta med familj och packning, slår sig ned och stannar kanhända i flera veckor, utan att synas ogrannlaga. Om det är herrns eller fruns födelse- eller namnsdag, bjuder man aldrig någon, men som en sorts öfverraskning komma från när och fjärran grannar och vänner för att gratulera. Man är i huset fullt beredd på de »oväntade» gästerna och förplägningen är mångfaldigare och rikare, än man torde se någonstans hos oss.

De nyss nämnda plötsligt uppdykande manliga gästerna voro en fattig släkting, som lefde på att besöka andra — en icke ovanlig typ — samt en granne, äldre godsägare, som också ständigt var i andra hus än sitt eget. Den fattige släktingen var utomordentligt artig och mycket angenäm, med den lätthet att tala om allting och tillgodogöra sig intryck, som oftast karaktäriserar slaven. Han var en man, som varit rik, som rest, som sett en hel del olika människor och som förstod att kåsera. Jag var förtjust att ha fått honom till bordsgranne. Den äldre godsägaren däremot teg och ägnade sig åt maten samt åt snaskigt. Han hade antagligen genom att i många år tänka: »det gör detsamma — för denna gång!» upphört att märka skillnaden mellan bordsfasoner och icke-bordsfasoner.

Vi voro, som sagdt, placerade efter en rangskala, som började med »generalskan» vid bordets ena kortända och löpte, bordets bägge sidor utför, till den andra. Nedanför gästerna sutto de äldre barnen i huset, så guvernanterna, en polsk, en fransk och en tysk med de yngre barnen, så gossarnes polske informator, så ett äldre fruntimmer, som var fruns »gå till handa» i hushållet, slutligen sex eller sju skäggiga herrar, som icke presenterades, som vore inspektorer, bokhållare o. d. och för öfrigt åto och tego.

(Forts.)

»SMÅSAKER.»

»HERRN» OCH »FRUN» äro i solskenshumör, när de sätta sig vid middagsbordet. De tala om ditt och datt, och så råkar han händelsevis fråga:

»Ringde du på till kolhandlarn efter mera kol till kaminen?»

Hon: »Nej visst, det glömde jag ju rakt bort! Anna B. kom upp och pratade en stund och så blef det ej utaf.»

Han (förargad): »Jo, det var skönt! Då slocknar det otyget i natt, och nu blåser det förstas upp till snöstorm. Men det var väl så viktigt att prata med fröken B., att man inte hann ägna en tanke åt det, som borde göras.»

Solskenshumöret är borta, och »frun» svarar skarpt med en het flamma i ögonen. Trodde han inte hon visste sina plikter? Kunde det inte hända honom också, att han glömde ibland?

Det ena ordet ger det andra, och middagen slutar bedröfligt, utan »matkyssen» och utan den vanliga, förtroliga tête-à-tête'n vid kaffebrikan i arbetsrummet. »Frun» får bestyr ute i köket helt tvärt och »herrn» dricker sitt kaffe ensam och funderar.

Han hade varit så glad och belåten, då han kom hem i dag. Hvarför skulle han just reta henne med det där om pratet med fröken B.! Men så var han också trött på att allt glömdes och glömdes. Samma historia var det med patentläset till ytterdörren. Det skulle dag efter dag skickas ner till smeden för att lagas, men blef aldrig af, och så stals hans nya sidenparaply ur tamburen, hvars dörr man glömt stänga. Man har inte lof att vara så glömsk eller tanklös!

Och det hade han allt en smula rätt i. Ty om man bara tänker på alla de obehag, som kunna undvikas i ett hem, ifall man litet mera lägger vikt vid att utföra ofvanstående liknande bagateller, så finner man det bra oförståndigt att ignorera just dessa. Det händer till exempel en dag, att herrn i huset får det infallet att inspektera växterna, som han kanske inte sett åt på långa tider — allt nog, han knacker på krukan till palmen, petar litet i jorden och mumlar något om att »den käns allt torr och bör nog vattnas». Ja, frun *vet* kanske, att den fått en öfersköljning senast i går, men hvarför inte vattna den omigen? Det spar kanske en liten tvist angående sättet eller dagen för vattningen, och mannen känner sig belåten till mods. En annan dag finner han att bakkappan på en af tofflorna är uppfläkt och ber frun komma ihåg att sy ihop den. Nästa morgon kan man vara öfvertygad om, att han tittar efter, om det är gjordt, och i motsatt fall kan denna lilla småsak bidra till dåligt humör för *den* dagen. Och det är godt att undvika.

Ja, det var småsaker, som vi fruntimmer borde komma ihåg ibland, men så hör jag någon säga: nå, än männen då! Äro väl de höjda öfver dylika »småsaker»?

Visst inte. Jag ämnade just tillägga det. Jag vet så många, många små fruor, som, när de varit ute i staden, komma hem, draga sin man i rock-uppslaget och säga: »Åh, Herman (John, Edvard, eller hvad det nu kan vara), vet du, jag har sett en så'n *stilig* nyutkommen bok af Skaldström i bokhandeln, den måste du köpa åt mig», eller också: »Ämnar du köpa något åt mig på min födelsedag, så kom *ihåg*, att det finns ett ljusblått tyg hos Magnussons, som klär mig *så!*»

Och nog tror jag, att de små fruarna då blefve mycket gladare öfver att finna ett ljusblått tyg och en bok af Skaldström på sina födelsedagsbord, än ett grönutigt tyg eller kanske — Matlunds kokbok!

LELL.

»GOD FORTSÄTTNING»!

APROPOS FÖR IDUN AF MARISQUL. (MED ANLEDNING AF »GODT NYTT ÅR» I IDUN N:R 1.)

Personer: FRÖKEN ELSA. FRU KARIN (*kommer in*).

FRÖKEN ELSA (*gladt*). Karin! Hvad förskaffar mig äran af ett så kärt och oväntadt besök? (*Omfamnar henne*.)

FRU KARIN. Jo, jag hade, sedan jag utträttat alla ärenden, för ovanlighetens skull ett par timmar på mig, innan fåget går. Just som jag gick förbi din port, kände jag mig så förfärligt trött i mina fortkomstledamöter, och så beslöt jag mig för att se, hur du har det nu för tiden. Det var icke i går vi träffades.

FRÖKEN ELSA. Nej, icke i år ens. God fortsättning, kära du.

FRU KARIN. Tack. Likaledes. Ja, det var förstas för att önska dig detta, jag gick upp, fastän jag som vanligt glömmar att vara diplomat. (*Sätter sig i en fåtölj och ser sig omkring*.) Hvad du har trefligt. Och lugnt och behagligt.

FRÖKEN ELSA (*öfverhalkande*). Åhja. Hvad du är dig lik, Karin. Fastän jag träffar dig så sällan, är det ändå aldrig någon klyfta att fylla, utan du är precis, som om man skilts från dig helt nyss.

FRU KARIN. Vet du, hvaraf det kommer? Jo, jag följer mina vänner i tankarne. Medan ni här inne i staden göra hundra nya bekantskaper, göra vi icke tio, men behålla i stället de gamla i minnet. Vi skicka aldrig några nyårskort. Skrifva några hjärtligt menade rader till våra allra närmaste bara. Elof vill så ha det, och jag lyder som en snäll hustru. Men i stället tänker jag på de öfriga och följer deras öden så vidt sig göra låter. Jag vet precis, när din sista diktsamling kom ut och hvad kritiken sade, när andra upplagan anmälades och mycket annat dessutom. (*Förtroligt*.) Säg mig, är det icke roligt att vara berömd?

FRÖKEN ELSA (*vemodigt leende*). Åhjo. (*Ser*

på henne. Plötsligt utbristande.) Och ändå är jag så trött på alltsammans, så ensam! O, så ensam!

FRU KARIN (*ser bestört på henne*). Du!... När jag gick upp för trapporna i dag, tänkte jag: nu kommer jag till en, som har nästan allt hvad en människa kan önska sig. Och nu säger du, att du är trött därpå. (*Paus*.) Att du icke gift dig, Elsa!

FRÖKEN ELSA (*ler åter*).

FRU KARIN (*hastigt*). Ja, jag menar icke, att det ej kan återstå ännu, men så firad som du alltid varit... så passande därför... så...

FRÖKEN ELSA (*halft otålig*). Och allt det där, ja. Tror du, jag hör till dem, som rygga tillbaka för ordet försent?

FRU KARIN. Och så var där en viss grosshandlare, som...

FRÖKEN ELSA. Som står här. Se själf. (*Räcker henne en tidning och visar på en förlofningsannons*.)

FRU KARIN (*dröjande*). Och du...?

FRÖKEN ELSA. Jag fann, att mina ungdomskänslor voro slut.

FRU KARIN. Och det sade du honom?

FRÖKEN ELSA. Ja. Och till att bli ett pryd-nadsföremål håller jag mig för god.

FRU KARIN. Rätt gjorde du, om du kände det så. Skälet var ändå djupare, tänker jag. Hos hvarje människa, i synnerhet hos kvinnan, finnes ett behof att uppoffra. Hvad värde får väl kärleken för den, som icke uppoffrar något för den hon älskar? Några göra det gladt som en naturlig sak, andra gräma sig däröfver, men behofvet finns där i alla fall, hur underligt det låter. (*Paus. Plötsligt*.) Elsa, du skulle komma ut till oss på en vecka. Du skulle... skratta nu inte... du skulle vara min hjälpredda i kök och skafferi hela dagarne...

FRÖKEN ELSA (*road*). Hvilket praktexemplar till hjälpredda!

FRU KARIN. Inte första dagen... men sedan... med din ambition!... Och när kvällen kom och du ej begärde bättre än att få sträcka ut dig på en svällande divan, då skulle jag placera dig i kretsen af alla mina små med den minsta, half-åringen, i knäet, för att berätta sagor så, som endast du kan det. Och sedan, när de små skickats i säng, ja, då skulle du få deklamera något vackert för far och mor.

FRÖKEN ELSA. Hur många småttingar har du egentligen? Jag kommer inte riktigt ihåg...

FRU KARIN (*muntert*). Inte underligt alls. Det är därmed som med deras ålder, det ändras med åren. Nu äro de sju.

FRÖKEN ELSA. Och därtill stort landthushåll! Och detta är *du!* Men hur kan du orka med allt?

FRU KARIN. God hälsa och godt humör, kära du! Ja, det hade nog ej räckt till någondera, om ej min man varit den han är. Men han har Gud ske lof icke endast tagit för gifvet, att *jag* skulle vara *honom* en hjälp, utan äfven att han skulle hjälpa mig. Han är icke som en del andra äkta män, som bara fordra och fordra och lassa på och lassa på, till dess hustrun blir lik ett ryggburut lastdjur och till humöret så bitter och bask och sur och salt att... hu!

FRÖKEN ELSA. Hör nu, Karin, skrifver du någonsin nu mera? Du brukade syssla därmed förr.

FRU KARIN. Skrifver! Ja, med strumpstickorna skrifver jag långa epos, med stoppnålen tecknar jag lyriska idyller, med synålen uddiga epigram och med visparne i köket sammansätter jag lifliga dramatiska stycken. Kom, så får du se. Du skulle varna, att det vore ett utmärkt medel mot lilsleda. När du sedan återkommer, tro mig, ditt hem skall synas dig som den lugnaste, ljuf-ligaste lilla fridlysta vrå, och du skall känna det som en ren njutning bara att få sitta så här bekvämt i lugn och ro. Och när du hvilat dig efter dina mödor, då kommer belöningen. Klara barn-ögon, skära kinder och ljusa lockar skola skynta i hvarje hörn, ifriga, tacksamma utrop ljuda i ditt öra, små lustigheter rinna dig i minnet, och den diktning, som då flyter ur din penna, blir mera lifsvarm och rik än någonsin. Det blir *lifvet*, ej blott känslorna. Nå, hvad säger du därom?

FRÖKEN ELSA (*småskrattande*). Men din man?

FRU KARIN. Åh, i det fallet har jag fria händer. Min man är själfva prosan och lika lugn som jag är lifvig, men han beundrar dig mycket och ger mig hvarje jul dina senast utkomna dikter.

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj
Stockholm 1897.

Guldmedalj
Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell — finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halfsiden — bestående af: 1 Sofa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter samt 1 Salongsbord. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

FRÖKEN ELSA. Och läser dem...?

FRU KARIN. Regelbundet aldrig. Utom när han har svårt att somna om kvällarna. Men det har han nästan aldrig, kärnfrisk som han är.

FRÖKEN ELSA (*skrattar högt och hjärtligt*). Ja, du är dig lik, Karin. Du kan säga hvad du vill, och ingen kan bli ond på dig. Du är lika uppriskande som vinden från slätten, hvarifrån du kommer.

FRU KARIN. Jo, slätten är bra, bara man icke sätter sig fast i den styfva leran.

FRÖKEN ELSA. Och du, läser du också mina dikter, då du har svårt att somna om kvällarne?

FRU KARIN. Visst inte. Jag läser dem på lediga stunder.

FRÖKEN ELSA. Lediga stunder. När har du sådana?

FRU KARIN. Då jag sitter med den lilla minsta i knäet och så där vidare. — Elof blefve nog mindre prosaisk, om en sådan poesiens representant som du blefve vår gäst. Det vore en välgärning för honom, liksom ett stycke af det rena, rama, fysiskt mödosamma lifvet vore för din analyserande ande. Och i barnen skulle du vinna vänner, vänner för din egen skull, som aldrig glömde dig, ty din bild blefve infliad i deras barndomsminnen. Hvad säger du nu?

FRÖKEN ELSA. Så tokigt det är... men *jag kommer*. Bara att se din lilla runda uppenbarelse kan ju göra en varm om hjärtat.

FRU KARIN. God fortsättning då och varmt välkommen!

BLAND EN POLARFORSKARES TROFÉER.

SOM tidningarna vetat berätta, har till hedersledamot af »La Société geologique de Belgique» i dagarna kallats vår frejdade upptäckare och forskare i de arktiska landen, professor A. G. Nathorst. Med anledning häraf uppsökte vi härom dagen professorn i hans hem, vid hvilket tillfälle vår fotograf tog den vackra bild, som pryder dagens nummer.

Vi finna här den namnkunnige polarforskaren, omgifven af troféer från de många djärfva färder bland nordpolens isar, han företagit i vetenskapens tjänst. Hvert föremål i denna unika samling har sin egen historia och sina egna minnen, som den förekommande och intresserade vetenskapsmannen gärna berättar för besökaren, hvilken därigenom beredes en lika lärarik som angenäm stund. Ty det är en ofantlig skillnad mellan de föreställningar, man kan bilda sig om polartrakterna endast genom läsningen af någon reseskildring, och det lefvande intryck man röner vid att stå öga mot öga med en person, som själf varit med, och som förstår att värtaligt måla stor-slagna taflor från den yttersta Nordens hemlighetsfulla regioner. Då ryckes man öfverkorligen med af den tjuaning, som hvilat öfver dessa öde land med de ändlösa snövidderna och de gigantiska isbergen, valplatserna för

PROFESSOR A. G. NATHORST I SITT ARBETS-
RUM. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

forskarnes hundraåriga kamp att nå fram till nordpolens hägrande mål. Då kan man också väl förstå professor Nathorst ord: »Det är som ett enda, stort sagoland där uppe!»

Bland de många intressanta föremål, som ses å vår bild från professor Nathorsts arbetsrum, märkes främst i gruppen mellan fönstren ett väldigt hvalrosshufvud — en skänk, som polarfararen erhöill år 1899 af en skotsk hvalfångare vid Baffins bay. Därofvän på väggen synes hufvudet af en myskoxe, om hvilket djur professorn hade en hel del intressanta saker att meddela. Bland annat berättade han, att kronprinsen låtit göra sig en hel jaktkostym af ullen till ett sådant djur, hvilken professor Nathorsts medfört hem från en af sina resor.

Det mest imponerande föremålet i samlingen är nog dock den väldiga isbjörnsfäll, som breder ut sig öfver golfvet till vänster, och hvars ståtliga hufvud man ser afteckna sig bakom professor N:s eget. Han har själf skjuttit den raggige besten.

Bland andra föremål märkas vidare ett par horn af den numera sällsynta grönländsrenen, ett flöte i form af en glaskula, som grönländarne använda till sina nät, en liten vacker modell till eskimåkajak samt gevär, kikare och jaktväska, som professorn användt på sina arktiska långfärder. Särdeles intressanta äro ock alla de fotografier och kartor, »Antarctics» ledare medfört hem, speciellt från den senaste grönländsfärden, då »kung Oscars land» upptäcktes och kartlades.

Men för att fullt kunna njuta af detta unika »illustrationsmaterial» bör man helst ha professor Nathorsts egen målande text därtill. Då kan exempelvis en fotografi af en gigantisk klippa försätta en midt bland de höga, lodrätt stupande bergen på Grönlands kust och från gunrummet på »Antarctic» ser man rätt upp genom skyligheten de flera tusen meter höga spetsarne afteckna sig mot den kristallklara polarhimmelen.

Det är nästan litet svårt att sedan finna sig till rätta under vår egen töckniga tövädershimmel, när vi efter vårt besök bland troféerna från den eviga isens ensliga och tysta värld åter stå midt ute i Drottninggatans bullrande storstadsvimmel.

EN KONSTNÄRINNA I LÄDER- PLASTIK.

NÄR VI I JULVECKAN under våra ströttåg längs de stora affärsgatorna äfven funno väg till Bikupans tillfälliga försäljningslokal vid Hamngatan och där frapperades af en särdeles vacker kollektion af arbeten i läderplastik, erforo vi att de härrörde från en ung danska, fröken Violet Adler, som nyligen kommit till huvudstaden för att åt intresserade lämna undervisning i sin vackra konst.

Fröken Adler har genom studier i Ryssland och England satt sig fullständigt in i de olika handgrepp och arbetssätt, hvarigenom lädret behandlas för att tjäna de estetiska ändamål läderplastiken afser, hvarjämte hon äger en högt upptrifven konstnärlig smak och skolad fantasi, som göra, att hennes kompositioner, med motiv ur djur- och växtvärlden, städse te sig mycket verkningfulla.

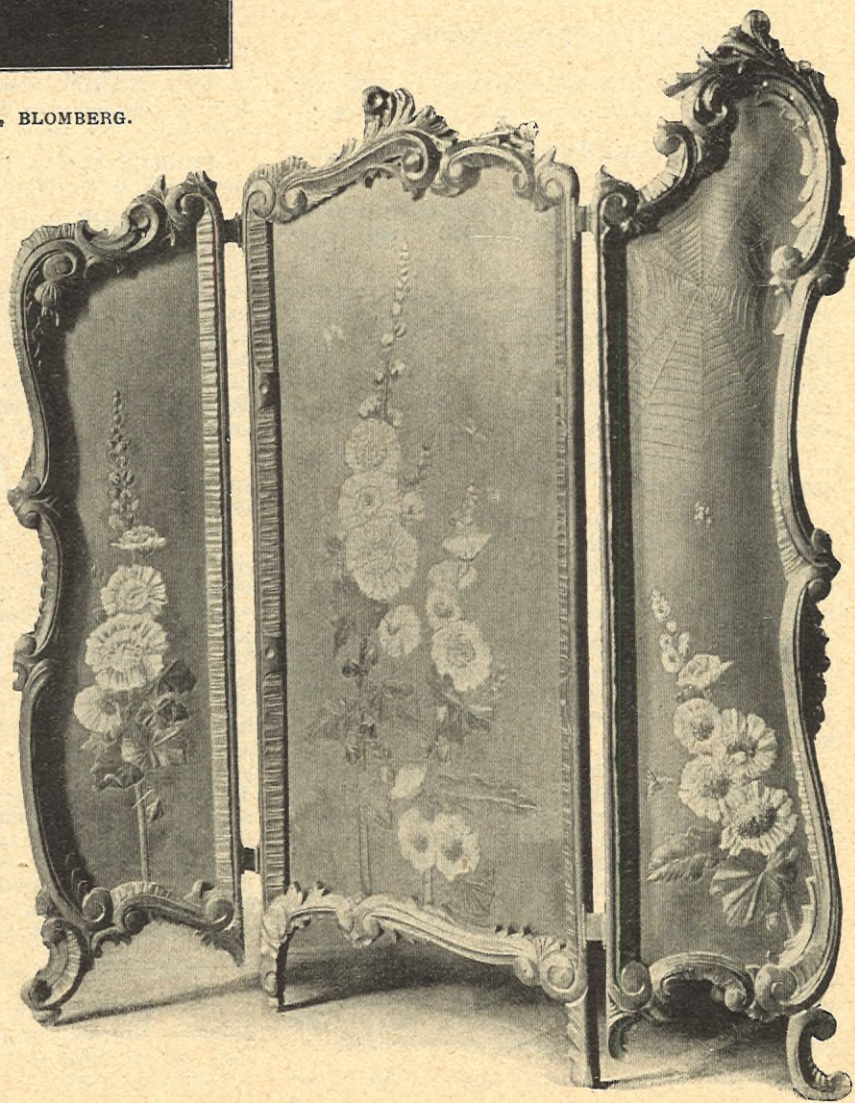
Bland de olika prof på sin konst fröken Adler medfört hit äro såsom särskildt anmärkningsvärda att framhålla en papperskorg med målade chrysanthemum, en tidningshållare med en uggle, som sitter på en gren mot en bakgrund af skyar, samt en skärm med stockrosor. Af dessa är den sistnämnda här afbildad. För öfrigt förekomma en myckenhet af plån- och visitkortsböcker, fotografiställ, porträttrammar, portmonnäer, speglar, kikarefordal m. m.

Fröken Adler är erbjuden plats i en skola i Kensington, hvilken står under den danskfödda engelska drottningens beskydd, men hon har först önskat lära känna förhållandena här, innan hon velat binda sig vid någon verksamhet i England.

Och af denna anledning är det hon anordnar en kurs i läderplastik här i Stockholm i akt och mening att tillämpa de nya metoder, hon under sina utländska studier utlämnat sig inom denna vackra art af konstslöjd.

Den unga sympatiska danskan är på mödernet af svensk härkomst, i det hennes mor är dotter af numera afidne hofjägmästaren Hamnström.

Beträffande fröken A:s lektioner, som i dessa dagar tagit sin början, finna våra läsarinor närmare meddelande i annonsen i veckans nummer, till hvilken vi hänvisa.

SKÄRM I LÄDERPLASTIK AF VIOLET ADLER.

RYSKE TSAREN OCH TSARINNAN PÅ ENGELSKA KAJEN I S:T PETERSBURG. ORIGINALTECKNING FÖR IDUN AF J. BEER.

UR DAGSKRÖNIKAN.

TVÅ NYA LANDSHÖFDINGAR. Till landshöfding i Hallands län efter landshöfding Nordenfalk har utnämnts landsssekreteraren i Värmlands län, t. f. landshöfdingen i Västerbottens län *A. Asker*. Öfversten vid väg- och vattenbyggnads-kåren, byråchefen i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen *A. F. O. Cederberg* har samtidigt förordnats att t. v. förvalta landshöfdingbeställningen i Västerbottens län. Vi meddela i dagens nummer porträtt af de bägge nya länshöfdingarne.

Landshöfding Asker är född i Jönköping 1848, aflade hofrättsexamen i Uppsala 71, blef vice häradshöfding 73, länsnotarie i Södermanlands län 76, landsssekreterare i Västernorrlands län 79 och i Värmlands län 94. Ledamot af riksdagens 1:a kammare sedan 93.

Landshöfding Cederberg är född i Värmdö förs. 1837. Efter att ha praktiserat som väg- och vattenbyggare samt efter aflagd examen vid högre artilleriläroverket å Marieberg, utnämndes han år 1863 till löjtnant vid väg- och vattenbyggnadskåren. Här avancerade han efterhand till öfverstelöjtnant och utnämndes 1894 till byråchef i väg- och vatten-

byggnadsstyrelsen. År 1884 valdes han till ledamot af första kammaren för Västerbottens län, i hvilken egenskap han ännu kvarstår.

DEN NYE SPANSKE MINISTEREN I STOCKHOLM. Härom dagen mottogs i högtidlig audiens hos h. m. konungen Spaniens nyutnämnde sändebud härstädes Don Manuel Pastor y Bedoya, markis de Prat de Nantouilles efterträdare vid vårt hof. Den nye ministern, hvars fader såsom finanschef tillhört ministeren i Madrid, stammar från en af Spaniens främsta släkter och har tidigare varit Spaniens sändebud i Rom, Japan, Mexiko, Bern, Caracas i Venezuela, Costa Rica och Guatemala. Utom i Stockholm skall han nu också representera sitt land i Köpenhamn.

Helt visst skall ministern genom sin vinnande personlighet och stora världsmannavana äfven på sin nya post förvärfva sig stora sympatier och sålunda fylla det tomrum, som uppstod, då markis de Prat de Nantouillet och hans charmanta markis-inna lämnade vår hufvudstad.

EN SKOLVETERAN. Rektor *L. J. Phragmén*, Örebro h. allmänna läroverks mångårige styresman och Örebro stadsfullmäktiges likaledes mångårige ordförande, fyllde den 11 dennes 70 år och var med anledning däraf föremål för stor och hjärtlig hyllning inom det samhälle han tillhör. Efter att 1857 ha förvärfvat den akademiska lagern i Uppsala utnämndes han två år senare till lektor i matematik vid Karolinska läroverket i Örebro, åt hvilket hans sällsynt långa och dugande lärargärning sedan dess oafbrutet varit ägnad. Till rektor förordnades han från och med höstterminen 1872. Gift sedan 1860 med Hedvig Amalia Fernander, har rektor Phragmén i sitt äktenskap två söner och två döttrar. Af sönerna har den äldste ägnat sig åt faderns vetenskap och är professor vid Stockholms högskola.

EN SYNNERLIGEN INTRESSANT UTSTÄLLNING pågår sedan veckans början i Konstakademien härstädes. Som bekant utlyste Göteborgs stadsfullmäktige för ett par år sedan en pristäffan mellan förslag till stadsplan för en ny stadsdel i Göteborg. Resultatet af denna pristäffan, den första af mera omfattande art i Sverige, be-

LANDSHÖFDING A. ASKER.

LANDSHÖFDING A. CEDERBERG.

DON MANUEL PASTOR Y BEDOYA.

REKTOR L. J. PHRAGMÉN.

INGENIÖR C. NYSTRÖMER.

VIOLINISTEN E. SAURET.

kantgjordes sisl. november månad. Och det är de prisbelönta förslagen jämte ett par andra, som inköpts, hvilka nu utställas härstädes. Man finner här, huru våra städer, allt efter som de behöva utvidgas eller ombyggas, under ledning af erfarna och för natur och konst nitälskande män kunna förskönas, om bebyggandet lämpas efter den naturliga terrängen i st. f. att, som hittills under långa tider skett, höjderna bortsprängas och allt göres slätt som en pannkaka med det ena strängt rektangulära kvarteret precis likt det andra. En ny strömning har nu emellertid dess bättre börjat göra sig gällande; härpå är den åsyftade utställningen ett bevis. Vi skola i nästa nummer meddela några bilder från densamma, men vilja redan nu tillråda en hvar att göra ett besök härstädes. Tills vidare vilja vi endast meddela att första priset tilldelats arkitekterna Per O. Hallman, Stockholm, och Fredrik Sundbärg, Landskrona, andra priset arkitekten Torben A. Grut och civilingenjören N. O. Gellerstedt, Stockholm, samt tredje priset åt arkitekterna K. Lindahl och V. Thomé, Helsingfors.

DOKTOR ELLEN SANDELIN föreläser den 27 dennes kl. half åtta e. m. å Vetenskapsakademins hörsal om »nägra smittosamma sjukdomar och deras sociala fara». Föredraget är afsedt endast för kvinnor.

EN SVENSK BANBRYTARE I FJÄRRAN LAND.

I DESSA DAGAR gästas vår hufvudstad af en landsman, ingenjör Carl Nyströmer, hvilken i främmande land gjort sig ett berömdt namn genom tekniska företag af mindre vanlig betydelse och omfattning. Då vi nu som ett intressant bidrag till dagskrönikan bringa den celebre resenärrens porträtt, äro vi i tillfälle beledsaga detsamma med följande biografiska rader af hr Nyströmers gamle kamrat från teknologiska institutet, professor Werner Cronquist.

Under senare hälften af 1860-talet voro konjunkturen för industriernas utöfvande mycket klena i vårt land, hvarför ock ett stort antal yngre ingenjörer sökte sin lycka i främmande länder, och då La Plata-staterna började i stort förbereda sig till järnvägsanläggningar, styrde en hel del af våra unga landsmän sin kosa dit. C. Lindmark, P. Pettersson, sedan major i väg- och vattenbyggnadskåren här, C. Malmén, Stavelius, O. Torsk, Christiernsson m. fl. utgjorde sålunda en kärntrupp för ledarne af ingenjörsarbeten och efterföljdes efterhand af andra.

Carl Nyströmer, född 1846 i Visby, ägnade sig, äfven han, efter studierna å Teknologiska institutet, åt väg- och vattenbyggnadskonst och erhöll afgångsbetyg från sagda läroverk 1866. Med några månaders praktik vid den då under byggnad varande sammanbindningsbanan i Stockholm gick N. till England, där anställning erhöles hos en af de mest framstående vattenbyggnadsingenjörerna Thomas Hawksley, hvars namn bör vara känt äfven här, enär han konsulterades speciellt rörande Stockholms vattenledningsverk, innan detta påbörjades. N. fick därstädes deltaga i utförandet af flere stora företag, som anförts till ingenjör Hawksleys ledning såsom vatten- och gasverk i Leeds, Sheffield, Nottingham, Leicester m. fl. ställen och blef sålunda känd i engelska ingenjörs-kretsar samt sedermera medlem i »The institution of civil Engineers of Great Britain», ett för utländingar mycket sällsynt erkännande.

Han öfvergick 1872 till den högt aktade ingenjörsfirman J. F. Trobe Bateman och efter handläggning af arbeten i Batley och Manchester öfverflyttade N. till Buenos Ayres i och för hamnarbeten, aflopps- och vattenledning samt blef sedan 1877 förste ingenjör och från 1882 Mr Batemans representant därstädes.

Buenos Ayres, hvars betydelse »god luft» är betecknande, är dels namnet på en vid Laplatafloden belägen provins och dels argentinska republikens hufvudstad, känd för sin enorma export af sydamerikanska råvaror och sin snabba utveckling, närmande sig Chicagos. Invånareantalet, för 25 år sedan 250,000, uppgår sålunda nu till vid pass 850,000 individer. Staden är belägen å en låg platå vid Laplataflodens nedre del, en terräng bestående af en art jäslera, som genom bristande hänsyn vid den gamla stadens uppförande snart

blef indränkt med orenlighet, som hade sjukdom och ökad mortalitet till följd, så att dödligheten höll sig kring 30 per 1,000, en hög siffra, ställande sig lika med Bombays och St. Petersburgs. Med de anordningar, ingenjör Nyströmer vidtagit, nedgick efter åtta arbetsår dödligheten till 17 och sparades därunder mer än 25,000 lif från för tidig död. Dödlighetssiffran är nu i jämnhöjd med Stockholms, Bryssels, Hamburgs och Amsterdams, något lägre än Kristianias, men öfverlägsen Köpenhamns, Berlins och öfriga storstäders.

Det är ju tydligt, att en så lyckad teknisk verksamhet, äfven om den var förnipad med stora utgifter för samhället — bortåt 150 millioner francs kostade nämligen de oförmälda anläggningarna — skulle föranleda en önskan att använda den dugliga ingenjören äfven på andra områden.

Provinzen Buenos Ayres, som har ungefär enahanda längd som Sverige, 1,500 km., och omfattar 30 millioner har, alltså ungefär $\frac{3}{4}$ af vårt lands areal, utgöres i västra delen af bergland, östra delen af jämn mark, men plan och särdeles vattensjuk, så att ungefär 6 millioner har periodiskt äro i den grad vattendränkta, att deras användbarhet däraf omöjliggöres. Jorden är i öfrigt till större delen af mycket god beskaffenhet, hvarför tid efter annan förslag till vattureglering framlagts af statens och af enskilda ingenjörer. Ingenjör Nyströmer har emellertid hemgått med seger, i det att hans projekt genom provinskamarens beslut och lagen af 24 september 1900 blifvit antaget och nu skall utföras. Afvattning af så stor areal som här föreligger medför betydlig kostnad och torde hufvudkanaliseringen uppgå till 2 å 300 millioner kronor, som erhålles genom in-teckning i jorden, hvarför under 8 år erlägges årlig skatt af 2 — 6 kr. pr har beroende af markens läge, och dessutom motsvarande belopp å jord som redan brukas. Genom detta arbete skulle nyttiggöras en vidd, som är större än all svensk åker- och ängsmark tillsammans, och denna torrläggning har ej sin like i hela världen. Såväl de holländska som ock italienska företagen af motsvarande slag stå långt tillbaka för denne svenske ingenjörs startade plan.

Uttrymmet medgifver ej att vidare behandla detta intressanta ämne, men vi hafva god anledning att glädja oss öfver den insats, vår aktade landsman redan gjort och, som vi hoppas, allt framgent kommer att göra till ära för gamla Sverige och särskildt dess ingenjörsfack.

W. C.

BLÄCKFISKEN. SKISS FÖR IDUN AF SIGNILD.

FORTS. FRÅN FÖREG. N.R.

HVAD HAR man gjort för att göra er till själfständiga män? Intet. Man har tvingat fördomens skumma glasögon öfver era ögon och stäckt er tankes flykt genom att uppressa kring er ett galler af inbillade skuggor.»

Här afbröt honom Bertil med ett:

»Jag skall undanbe mig allt klander af mitt hem.»

»Du är upplyst nog, Bertil Inger, att inse, det jag inte klandrar dina uppfostrare speciellt, utan härmed syftar på hela det uråldriga, förvända systemet,» svarade Hagen.

»Nå, hvad menar ni egentligen med allt detta?» sporde Bertil i osäker ton.

»Jag menar intet för dig och din bror. Mån I göra som I viljen! Men då jag ser fåglar i bur, så kan jag ej låta bli att ropa till dem: flygen ut, I ungfåglar, flygen ut med starka vingar! Lefven lifvet och lären eder att döma först sedan I själfva erfarit!» — Max Hagens svarta ögon flammade med en dunkel glöd och hans melodiska stämma skalf af hänförelse, om verklig eller låtsad var svårt att afgöra, han visste det knappast själf.

Stens ögon hängde vid talaren, och då denne slutat, utbrast han, helt glömmande sin blyghet: »Men hvad vinner man då, om man bräcker gallret, hvad finnes därute på andra sidan?»

»Frihet, fullkomlig frihet, så mycket man vill begära, en hvar kan taga efter sin smak. Jag kan säga er, att jag gjort mig fri från alla band, både dem, som anses oupplösliga och de andra. Först gjorde jag mig fri från det grus och stoft, som häftade vid min tankes vingar och bar namnet religion, moral eller hvad det nu må vara, som klistrats fast därvid i uppväxtåren. Sedan kom turen till mina anhöriga, vi passade ej samman längre, de plågade mig och jag dem, och så försvann jag ur deras synkrets och räckhåll och strök dem bort från mitt lif. Jag klarade mina affärer,

löste alla fastare förbindelser, skaffade mig en ställning, som passade mig och är nu fullt oberoende, behöfver inte taga hänsyn till något eller någon i världen och gör det ej heller. Jag har ingen förman, utan är själf den förste vid observatoriet här i staden, min vetenskap intresserar mig och jag lefver just det lif, som gör mig nöjd, det vill säga, så nöjd jag kan vara med den tarfliga tillställning, som kallas lifvet. Hufvudvillkoret för min existens är frihet. Hellre ensam i den mörka rymden utanför med blodiga vingar, än ompysslad och beundrad innanför gallret.»

»Men ett sådant lif är egoismens inkarnation,» invände Bertil, då ingen af de andra sågo ut att vilja yttra sig. »Skulle samhället bestå endast af sådana individer, så vore det snart intet samhälle längre.»

»Misstag, min unge vän. Samhället består i själfva verket till allra största delen af sådan individer, fast ej många äro ärliga nog att vilja erkänna det. Det är egoismen och intet annat, som tvingar såväl individen som samhället i sin helhet att utveckla sig. Egoismen är den mäktigaste egenskapen hos hvarje människa, ehuru väl den ofta döljes och maskeras mer eller mindre skickligt, den finnes i alla fall, är kolossalt kraftig och lifaktig och är en utmärkt drifkraft. Jag har vistats här vid universitetet i femton år och sett generationer af studenter komma och gå, och jag vågar påstå, att af tusen män finnes det ej tio, som välja lefnadsbana för att gagna sina medmänniskor, utan helt enkelt och fullt naturligt endast för att gagna sig själfva: »Det eller det passar min anläggning, jag kan förtjäna så och så mycket, kan köpa mig ära, kärlek och goda dagar.» Se där tankegången!»

Då Max Hagen märkte, att hans unga auditorium såg förstämndt ut, tillade han i gladare ton:

»Lifvet är nu en gång sådant, det kan ej hjälpas. Människokärlek, uppoffringar och dylikt äro vackra fraser, men omsättas högst sällan i verkligheten. När jag därför ser sådana unga örnar som Bertil och Sten, så plågas och retas jag där-af. Öfverlämnade åt er själfva och liktänkande, skola ni än några terminer gå omkring med de vackra fraserna på läpparna och idealismen skinnande ut ur era ögon som nu. Men lifvet skall lära er annat, de granna orden skola ljuda allt ihålligare till och med i era egna öron och snart skola de stolta örnarna med brutna vingar sjunka ned från fantasiens inbillade rymder, ned till verklighetens prosaiska slätter. Men lifvet är grymt och hänsynslöst mot idealisterna, jag vill därför hjälpa er undan de hårdaste erfarenheterna. Flygen ej för högt, ty ju högre flykt, ju svårare fall. Det är mitt råd till er, lyda ni det, skola ni undgå mycken missräkning och svikenhet. Jag vill vara er vän, jag vill lära er, hvad ni framför allt böra undfly.»

»Och hvad är det?» sporde Sten.

»Fagra lögner,» svarade Max Hagen kort.

Därpå reste han sig upp, tog sin hatt och nickade ett stumt farväl samt gick, utan att någon af de andra sökte hålla honom kvar.

De fyra ynglingarne följde den svartklädda gestalten med ögonen, och då dörren slutit sig efter honom, drog Sten Inger en suck af lättnad och utbrast:

»Jag önskar, att jag aldrig finge se den karls svarta kläder och hvita ansikte mera. Han är hemsk.»

»Åhå,» genmålde Bertil, »jag skulle allt ha lust att pröfva mina krafter mot honom än en gång, men inte förrän jag lärt mig att föra vapen lika ledigt som han. Det vore en motståndare värdig att besegra, skulle man än gifva sitt hjärteblod.»

»Min käre Inger, du blir aldrig så stark, att du kan tillfoga honom ett enda sår, men förblöda vid hans fötter kan du, om du inlåter dig i strid med honom. Du känner inte Max Hagen, men jag kan säga dig, att han är oöfvervinnelig, väpnad mot allt och synes bära en pansarskjorta, som gör honom okänslig för alla slags hugg,» sade Lars Brenner, i det han tände en ny cigarr.

»Hvad kommer åt dig,» inföll Olagus skarpt, »vill du kasta skugga på Max Hagen, som hedrar dig med en vänskap, som många förgäfvades eftersträffa?»

»Bråka inte,» svarade den andre och hans utseende antog åter den vanliga häglösheten, hvilken endast Max Hagens närvaro förmådde skingra, »du vet, att jag ej kan undvara honom och att jag är idiotisk nog att skänka honom de goda känslor, mitt hjärta än äger kvar, något, han förresten alls inte sätter värde på. Men jag säger likväl, att han är en bläckfisk, han släpper aldrig det tag, han fått om en. Man skulle kanske kunna göra sig fri från hans omfamning, om man ville, men man vill ej, man drages jämt tillbaka, och såren, som bläckfiskens armar bränt, kunna aldrig läkas. Och till er, gossar Inger, säger jag:»

Verksamaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af Läkare- auktoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppbyggnadens alla delar.

SANATOGEN

Prospekt sändas gratis och franco genom Generalagenturen Josephson & Reteike, Göteborg.

Erhålles å alla apotek och kemikalieaffärer.

Tillverkare: Bauer & C:o, Berlin S. O. 16.

ni rädda om de friska värkanslorna i era hjärtan, så gå ur vägen för Max Hagen! Kanske det inte är för sent.»

Härvid reste Lars Brenner sig, betalade undfagnaden, nickade vårdslöst till serveringsflickan, som leende räckte honom käpp och studentmössa samt lämnade sällskapet med ett: »Jag har ej tid mera; kommer du med, Olagus?»

Olagus skakade hand med bröderna och följde sin vän.

Bertil och Sten sågo på hvarandra. Det var sent — omkring dem ljöd sorlet och skrattet allt högljuddare och luften var tjock af rök och punschångor.

»Du, Bert, hvad skulle mor säga, om hon sågo oss här?» hviskade Sten med en rodnad.

Bertil svarade ej, men molnet på hans höga, hvita panna och rynkningen af ögonbrynen visade, att han ej var nöjd hvarken med sig själf eller omgifningen.

»Bert,» återtog Sten, »jag skulle önska, att vi aldrig råkat bläckfisken. Han kommer bestämt med olycka.»

»Det är dumt att fästa sig så mycket vid en annans ord. Men han hade rätt i, att vi äro illa rustade. Vi ha aldrig förut hört ett förnekelsens ord. Jag tror, att han är farlig, men låt oss bara hålla ihop, Sten!» Bertils röst ljöd ej så säker som förr, och hans ögon hade förlorat något af sin frimodighet.

Bröderna lämnade lokalen och gingo tysta och beklända hem till sitt gemensamma rum.

Doktor Max Hagen var en högst egendomlig person. Inom den vetenskapliga världen hade hans namn en mycket god klang, men i universitetsstaden fanns det blott några få, som hyste annat än fruktan och afsky för honom, och dessa få voro hans tillfälliga umgängesvännar, som kände för honom en blind beundran och en afgudisk hängifvenhet. Då han som helt ung kom till universitetet, råkade han nästan genast i klorna på en liga äldre student, till en del mycket tvifvelaktiga existenser, hvilka i stället för att sköta sina studier sysslade med litterärt arbete, då de händelsevis ej voro ute och festade. Vid dessa fester brukade de roa sig med att riva ned allt godt och skönt i himmel och på jord och i dess ställe sätta något kallt, naket och rätt, som de benämnde *sanning*. Den unge Max blef själen i deras förbund, ingen kunde som han värfva proselyter, dels genom glödande vältalighet, dels genom bitande hån eller låtsad, mjuk indifferens.

(Forts.)

INSAMLINGEN FÖR »DE VILSE- GÅNGNA SMÅ».

FRÅN LANDSHÖFDINGEN i Linköpings län grefve Douglas, till hvilken Idun öfversär: dt det i förra veckans nr redovisade, ditills infutna beloppet, ha vi mottagit följande erkännande:

TILL IDUNS REDAKTION.

STOCKHOLM.

För den genom eder benägna försorg insamlade och af mig i dag emottagna riktiga summan af kr. 682,76, till förmån för de vilsegångna barnen från Svinhults socken får jag till gifvarne och till eder uttala deras stora tacksamhet. Medlen skola enligt eder önskan tillställas de personer hvilka komma att hafva de insamlade medlens förvaltning om hand.

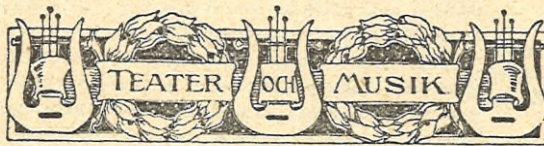
Linköping, d. 8 jan. 1902.

Med största högaktning
DOUGLAS.

Från Linköping meddelas nu för öfrigt, att den genom flere olika mellanhänder och tidningar ombesörjda insamlingen till de vilsegångna barnen från Svinhult redan inbragt öfver 25,000 kr. Vid ett sammanträde den 9 jan. inför landshöfdingen grefve Douglas beslöts att medlens förvaltning skall uppdragas åt en nämnd af 3 per-

soner, hvilka utses och i händelse af dödsfall kompletteras af landshöfdingen i Östergötlands län. För närvarande ha därtill utsetts dr Bexelius i Kisa, kontraktsprosten Eriksson i Västra Ryd och nämndeman Pettersson i Grindsbro, Svinhults socken. Förslag till närmare bestämmelser rörande medlens förvaltning utarbetas af k. bhde, hvar efter förvaltningsnämnden öfver förslaget skall yttra sig, innan det af k. bhde fastställs. Man var vid sammanträdet ense om önskvärdheten af att de insamlade medlen finge bilda en fond, hvars räntor skulle tillfalla de två barnen under hela deras lifstid, men hvilken efter deras död skulle användas till något liknande ändamål som det hvarför medlen insamlats, alltså för nödställda barns fromma, t. ex. genom upprättande af ett barnhem i Östergötland eller på annat sätt. Då räntorna från fonden mer än väl förslå till de två barnens underhåll, hyser man förhoppning att de många gifvarne skola gilla en sådan anordning som den här omförmälda.

Då insamlingen nu alltså redan lämnat ett så vackert och för det ursprungliga ändamålet fullt tillräckligt resultat, torde den ej längre behöfva utsträckas. Vi ämnar därför i nästa nummer avsluta redovisningen för senast infutna bidrag.

KUNGL. TEATERN har denna vecka gifvit ett par synnerligen intressanta konserter, vid hvilka den berömda franske violinisten *Emile Sauret* medverkat som solist. Till själfva konserterna få vi återkomma i nästa nummer. Vi vilja här endast till porträttet af den framstående konstnären följande data.

Emile Sauret är född i Dun le Roi (Cher) i Frankrike år 1852. Han tillhör den fransk-belgiska skolan och har till lärare haft ingen mindre än *de Bériot* i Bruxelles. Som konstnär besitter han en utomordentlig skicklighet i det rent tekniska, föredraget är genomskinligt klart och tonen varm och ädel. Sauret anses numera vara fullt jämbördig med Sarasate. Den utmärkte konstnären, hvilken sedan ett tiotal år tillbaka är anställd som lärare vid k. musikakademien i London, har företagit en mängd konstresor och därunder trenne gånger besökt Sverige, nämligen åren 1883, 1886 och 1891. Vid hans andra besök härstädes uppträdde han tillsammans med den likaledes mycket framstående violinisten *Eugène Ysaye*, och litet hvar torde nog än i dag minnas, hvilken entusiasm dessas gemensamma prestationer väckte. Bland Saurets elever märkes vår egen framstående violinist *Tor Aulin*. Hr S. har äfven gjort sig känd som kompositör, bl. a. af en violinkonsert och en svensk rhapsodi, den senare tillägnad konung Oscar och nu utförd härstädes.

DRAMATISKA TEATERN bjöd i måndags på ett nytt program, nämligen »Ungdomsvänner», lustspel i 4 akter af Ludvig Fulda, fri öfversättning af Oskar Wijkander. Stycket, som förut uppförts i landsorten, saknar hvarje spår af originalitet, men har flere roliga scener och en lättflytande dialog. Det väckte också mycken munterhet i salongen. Innehållet rör sig om fyra ungdomsvänner, som kommit öfverens om att icke gifva sig, men naturligtvis allesammans svika detta löfte. Tre af dem gifva sig samtidigt i styckets början, och härefter skildras de slitningar, som på grund häraf uppkomma i det ingångna vänskapsförbundet. I sista akten följer den fjärde, dr Bruno Martens, sina vänners exempel.

Bruno, styckets hufvudroll, spelades af hr *Fredrikson* med ungdomlig vigör och elegans, som ännu lifligt erinra om hans bästa dagar vid denna teater. Om vi sedan nämna fröken *Jansons* fina och behagliga *Dora Lenz* samt hr *Hedlunds*

HYLIN'S Lanolin-Glycerin-Tvål

i stänger.

Mild och välgörande för huden.

Hylin & C:os F. A. B.
Stockholm.

lugne och trygge målare Hagdorn, så är beträffande spelet i öfrigt ej mycket att säga. Hr Fredrikson fick en applåd för öppen ridå och inropades jämte fröken Jansson flere gånger.

VASATEATERN uppehåller sig fortfarande på repriser: efter den mycket ledsamma »Zigenarbaronen», som fick lefva på sin enformighet öfver fyrtio kvällar, kom »Kejsarens nya kläder», hvilka verkligen äro så tunna, att ej blott kejsar Måns, utan äfven publiken är ursäktad, om den har svårt att se förtjänsterna i det för sin kostbarhet uppfade tyget.

Andersens kvicka och djupsinniga saga har nämligen i librettistens hand förlorat det väsentligaste af sin udd, om ock åtskilliga komiska moment här och där sätta färg på den alltför långa handlingen.

Kupletterna, formade med den versifikatoriska esprit, som var Harald Molander egen, verka isynnerhet som upplifvande oaser och föredragas med all önskvärd aplomb af fru *Meissner* och hr *Strömberg*.

Hr Strömbergs drastiska suverän är för öfrigt mycket lustig, det måste erkännas; men att, som en bedömare påstått, figuren skulle vara den roligaste artisen någonsin åstadkommit, är ingalunda fallet, ty i fråga om burlesk och originell komik har hr S. tillföre nätt långt högre som *Menelaus* i »Sköna Helena», *Koko* i »Mikadon» och senast som leksaksfabrikanten *Hilarius* i »Dockan».

Bland de öfriga rollframställarne kunna med beröm markeras fröken *Keyzers* både vokalt och dramatiskt fina sagoprinsessa; vidare hr *Bergströms*, *Lunds* och *Svenssons* liffulla gesälltrio; alla dessa voro helt i sagnas stil från början till slut.

På operettens uppsättning och inöfning hade nedlagts ej ringa omsorg, hvadan det är möjligt att när alla förtjänsterna summeras ihop och vägas mot bristerna, kejsar Måns har utsikt att ännu många aftnar få vandra öfver sagostadens torg i den lätta kostym, som en diktares gudomliga ironi för evärdeliga tider iklädt honom.

AULINSKA KVARTETTEN gaf i förra veckan sin tredje Beethoven-afton. Programmet upptog tvänne stråkkvartetter, nämligen den i b-dur op. 18 nr 6 och den i cismoll op. 131 samt som mellannummer sonaten nr 3 op. 30 i g-dur för piano och violin. Intressantast var utan tvifvel cis-moll-kvartetten, hvilken i betraktande af de utomordentliga svårigheter, som känneteckna densamma, på det hela taget erhöi ett godt utförande. Att utförandet af de båda andra numren var fullt tillfredsställande vilja vi endast konstatera.

N:R 2 AF DAMERNAS MUSIKBLAD har utkommit och innehåller ej mindre än fyra synnerligen anslående kompositioner, nämligen »Adagio» af Mozart, »Glöm mig ej», originalkomp. för Musikbladet af L. Saint-Aubain, under hvilket namn döljer sig en framstående fransk officer; vidare »I gondolen», barcarolle af Karganoff, omtyckt rysk komponist, samt »Kyss-Polka», arr. för Musikbladet af Gurli. Vi anbefalla ännu en gång »Damernas Musikblad» för hvarje musikaliskt hem.

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps- och promenadtoaletter, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bo-staden.

Schweizer & C:o, Luzern (Schweiz).
Siden-Export.

Köp svart Siden!

Henrik Gahns

* MANULIN *

ny glycerinpasta för hudens skydd och vård i tuber à 50 öre st.
Innehåller de finaste, äfven för den mest ömtåliga hud välgörande, ingredienser, är absolut fritt från skadliga ämnen och på grund därav ett utmärkt medel till förekommande och botande af torr, stråf och narig hud, hudsprickor, mindre sårnader m. m. Upptages fullständigt af huden, som därpå blir vit, len och smidig och mindre känslig för köld och hetta. Torkar lätt efter ingnidningen och kan därför användas när som helst på dagen. Har en lätt och behaglig parfym. Personer med särskildt ömtålig hud böra dagligen använda Manulin. Ingnidningen sker bäst strax efter tvättningen, medan huden är något fuktig.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 19-25 JAN. 1902.

Söndag: Falsk sköldpaddssoppa; Vol au vent med champignonstufning; stekt hare med fransk potatis och salader; mosspudding.

Måndag: Färsfylldt kälhufvud; krusbärssoppa med skorpor.

Tisdag: Kokt rökt skinka med potatispudding; sammetsvålning.

Onsdag: Palsternackspuré; gädda stekt i filer med pressad potatis.

Torsdag: Hvitkålssoppa med frikadeller; pösmunkar.

Fredag: Slottsstek med potatis, halonkompott med grädda och plättbakelser.

Lördag: Kotletter af kokt kött med ärtor; röd sagosoppa.

RECEPT:

Falsk sköldpaddssoppa (f. 6 pers.). 1 gödkälhufvud, 1 msk. salt, 1 half tsk. hvitpeppar, 1 liten bit ingefära, 2 rödlökar, 2 morötter, 1 selleri, 1 och 1 half msk. smör, 2-3 msk. mjöl, 2 och 1 half lit. kalv- och oxbuljong, 1 knifudd cayenne, brynt socker, 2 msk. sherry eller madeira.

Beredning: Kälhufvudet klyfves, hjärnan urtages, och hufvudet sköljes väl samt lägges i vatten omkring 12 tim. Det upptages därefter och sättes på elden i så mycket kallt vatten, att det står öfver köttet; saltet tillsättes, och då spadet kokat upp, skummas det väl och kryddorna jämte rotsakerne iläggas. Soppan får sedan koka, tills köttet börjar lossna från benen, hvarefter det upptages och buljongen silas. Köttet skiljes från benen, skrädes och, då det är riktigt kallt, skäres det i små bitar. Löken skalas, hackas fint och brynes i smöret, mjölet och buljongen tillsättes, och soppan får koka 10-15 min. Den afsmakas med litet cayenne samt vinet och serveras med det sönderskurna köttet.

Mosspudding (f. 6 pers.). 4 ägg, 1 halft dricksglas sherry, 50 gr. strösocker, skal och saft af 1 citron, 3 och 1 halft blad gelatin, 1 och 1 half del. tjock grädda.

Beredning: Äggulorna, sockret, vinet, det rifna skalet och saften af citronen vispas i en kastrull öfver elden, tills krämen börjar sjuda, då den aflyftes; vispningen fortsättes tills krämen afvalnat. Därefter tillsättes den till hårdt skum vispade grädden och det sköljda samt i litet ljumt vatten upplösta gelatinet. Krämen fyller i en med kallt vatten ursköljd form, får stelna, uppstjälpes på flat glasskål och garneras med biscuits.

Göteborgs Kexfabriks utsökta Waferssorter

rekommenderas.

Färsfylldt kälhufvud (f. 6 pers.). 1 medelstort kälhufvud, 2 hg. benfritt oxkött, 2 hg. späck, 3-4 kkpr. god mjölk, 1 liten msk. salt, 1 half tsk. hvitpeppar, 4 msk. skorpbröd, 1 msk. potatismjöl, 1 fläsksvål, 2 msk. flöttyr att bryna uti, 5 kkpr. buljong.

Beredning: Kälhufvudet förvälles helt, upptages och får afrinna. Det urhälsas uppifrån och fyller med den arbetade köttfärsen, som bör vara tämligen lös, öfvertäckes med några stora kålblad samt ombindes och brynes i rykande flöttyr. När kälhufvudet är brynt, upptages det, flöttyrn hälls bort, en fläsksvål lägges på botten af grytan, och på dessa lägges kälhufvudet. Den kokande buljongen påspädes, och anrättningen får sakta koka minst 2 timmar. Serveras på fat med såsen i särskild såskål.

Sammetsvålning (f. 6 pers.). 2 msk. mjöl, 1 tsk. salt, 1 tsk. socker, 2 ägg, 2 lit. oskummad mjölk.

Beredning: Mjöl, socker, salt och ägg sammanvispas i en kastrull. Mjölen tillsättes, och vällingen får under stark vispning sjuda öfver elden 1 half timma. Serveras genast.

Slottsstek (f. 6 pers.). 1 och 1 half kg. innanlär af o. e., 2 msk. smör, 1 half msk. salt, 1 lit. vatten, 8 kryddpepparkorn, 4 hvitpepparkorn, 1 half msk. sirap, 1 msk. konjak, 1 msk. ättika, 4 anjovisar, 1 liten rödlök, 1 lagerblad.

Sås: 1 half msk. smör, 1 msk. mjöl, köttsky.

Beredning: Steken tvättas med en duk, doppad i hett vatten. Den brynes i det heta smöret, hvarefter den saltas och påspädes med kokande vatten. Kryddorna jämte den reade anjovisen, den skalade men hela löken tillsättes, och steken får sakta steka färdig under 3-4 tim. tid. Köttskyn silas och skummas; smör och mjöl sammanfåsas, köttskyn påspädes under rörning, och såsen får koka 10-15 min.

Kotletter af kokt kött (f. 6 pers.). 3 hg. kokt, finhackadt kött, 1 hg. benfritt oxkött, 1 hg. benfritt kalvkött, 1 half hg. späck, 1 ägg, 1 och 1 half kkpr. gräddmjölk, 2 msk. stötta skorpor, 1 msk. fint hackad portug. lök, 1 tsk. smör, 1 tsk. salt, 1 half tsk. hvitpeppar, 1 half tsk. ingefära.

Till stekning: 2-3 msk. smör.

Beredning: Ox-, kalvkött och späck drivas tre gånger genom köttkvarn samt blandas därefter med ägg, gräddmjölen, den i 1 tsk. smör frästa löken och kryddorna till en vanlig köttfärs. Det kokta och finhackade köttet tillsättes och allt sammanblandas väl. Af färsen formas små kotletter i form af hjärtan hvilka hastigt stekas i smöret. Om så önskas kunna kotletterna före stekningen penslas med ägg och beströs med stötta skorpor. De serveras med brun sås.

Prenumerera på IDUNS MODERTIDNING!

FREJA-MAGASINET

C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.

FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR och LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

LÄKARERÅD

INNEVAR af Iduns läsarinmor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

TACKSAM G. Se svar Z-A, i nr 1. Ingnid innan ni går ut, näsan med något fett, t. ex. lika delar lanolin och vaselin. De nämnda blodkärlen kunna och böra aflägnas genom operation (mycket lätt!).

ANNIE. Denna åkomma torde ni ej bli fullt fri ifrån ännu på några år. Behandlingen bör rättas efter olika former af utslaget, hudens beskaffenhet i öfvert o. s. v., hvarför man helst bör personligen vända sig till läkare (om tillfälle därtill ges, till specialist). Inre orsaker (blodbrist, underlivsrubbingar, magåkomor o. d.) medverka ofta och böra naturligtvis samtidigt behandlas. Tills vidare kan ni som yttre behandling försöka att efter en grundlig tvålvtättning ingnida en salva af 1 half gram salicylsyra, 3 gram fälldt svafvel, 3 gram zinkoxid, 10 gram vaselin och 20 gram lanolin. När huden (efter ca en veckas behandling) börjar blifva rutig (röd och fjällig, »arig»), göres ett uppehåll på ungefär samma tid, o. s. v.

BEKYMERSAM. Dick hvarje morgon på fastande mage ett dricksglas varmt vatten, hvari upplösts en tesked konstgjordt Carlsbadersalt. Åt hvarje morgon som första måltid en stor portion hafregrynsgröt och hvarje middag 12-15 väl kokta katrinplommon. Undvik

ALLCOCK'S PLASTERS
(etableradt i Amerika 1847.)

ALLCOCK'S PLÅSTER är ett medel mot

**Reumatism,
Höftvärk,
Ländvärk,
Förkylning,
Hosta,
Svagt Bröst,
och Rygg,**

OSV., O.S.V.

ALLCOCK'S är det enda verkliga, säkra och pålitliga porösa plåster som tillverkas, begär därför alltid på ALLCOCK'S.

TAG INTET ANNAT!
SÄLJES PÅ ALLA APOTEK.

Har Ni liktornar, begagna då Allcock's Likorn Plasters.

Damast-siden-robe kr. 14: 40

till högre pris - 12 meter! - porto- och tullfritt! Profver omgående; likaså af svart, hvitt och kulört »Henneberg-Siden» från 65 öre till kr. 16: 60 pr meter.

G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hof.), Zürich.

MOT FETTSJUKA
MARIENBADER
REDUKTIONSPILLER
af Dr SCHINDLER BARNAY

Prof för Herrar Läkare alltid till disposition

30 ÅRIG FRAMGÅNG

30 ENDAST ÅRTA MED DENNA ETIKETT

ERHÅLLES I ALLA APOTEK

at tilliga på alla Apotek i Sverige

Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32
- Stockholm -
Specialitet:
Bordeaux- & Bourgogne-viner.
Billiga priser.

Fru Stina Rodenstams
Slöjd- och Hushållsskola,
Hudiksvall.

Vårterminen börjar 21 januari. Om skolan se Idun 20 juli 1901 och N. P. Ödman i Vårt Land 14 dec. 1901.

MÖDRAR!

Professorn, greve C. Th. Mörner i Upsala, som analyserat »Allenburys» Food, rekommenderar detsamma som medel att förekomma s. k. Engelska sjukan, samt säger vidare:

»Under sådana omständigheter finner jag preparaten (särskildt Milk-foods) förtjenta af användning, dels under förhållanden (längre sjöresor o. d.) då frisk mjölk öfverhufvudtaget icke kan erhållas, dels och framför allt vid barnuppfostrande, när moders-, resp. ammjölke ej står till buds».

Upsala i Oktober 1900.

C. TH. MÖRNER.
Med. Dr., e. o. Professor i Medicin och Fysiologisk Kemi.

Äfven »Allenburys» Malted Food No 3, för svaga och sjuka rekommenderas.

»Allenburys» food säljes på apoteken samt i specialaffärer i parti genom A. W. Heland. Rikstelefon 1191. Norrköping.

Rättviks Touristhoteller

öppna hela året.

Ombyte af vistelseort, frisk luft, är helsa, kraft o. energi.

Komfortabla anordningar efter olika årstider.
Pensionspris, incl. rum, vivre, elektrisk belysning kr. 42, 46, 52 per vecka.
Beställningar ske medelst post eller telefon: Rättvik.
WILHELMINA WAHLGREN.

Lars Monténs

Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnettvätt användes lämpligast sålunda:

1/3 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader.

Finnes hos de flesta specialhandlare samt i mina butiker
N:r 19 Stora Nygatan. - N:r 29 S:t Paulsgatan
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897

Björstedtska Skrif-, Språk- & Handels-Institutet, Allm. Tel. 120 58.

- Stockholm, Smålandsgat. 31 B. - Handelsläroverk med särskilda fackafdeln., Helårs-, Termins-, Kontors-, Handels- o. Landbrukskurser samt underv. i ensk. ämnen. Anmäl. dagl. Prospekt kostnadsfritt. - Vårterm. börjar d. 10 jan. - Platser rek.

Fem ting att minnas, vid köp af möbler:

1:o. Pris.
2:o. Solidt och hållbart arbete.
3:o. Smakfull och treflig stil.
4:o. Salsmöbeln »Record» 1901, enastående.
5:o. Begär prisurant, ritningar och fotografier från

OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiebolag,
Wirserum.
NEDERLAGE F:
22 Birgerjarlgatan 22, Stockholm.

EGET HEM — gratis! Vid John Fröberg, Finspong, stora gästställen år 1902, bortgifves alldeles gratis, bland många värdeföremål, äfven en villa med 2 rum och kök. Blif agent, så är Ni med. Märk förtjänsten på varorna dessutom! Upplysningar och illustrerad priskurant gratis, ej franko.

mjukt bröd och förtär åminstone 3-4 Grahamsskorpor för hv. rje dag. Kan ni få magmassage (eller gymnastik), så är det särdeles nyttigt. Afföringsmedel böra undvikas (i nödfall 1-2 teskedar sammansatt lakrispulver på kvällen), och i stället, om så behöfs, ett vanligt vattenlavemang (med eller utan tillsats af salt).

VIOLET. Oss veteligt intet att göra. **A SORRY GIRL.** Om er mage, hals o. näsa äro fullständigt bra, så måste orsaken ligga hos tänderna, som ni ju också själf misstänker. Vänd er därför till tandläkare.

B. O. 1) Tag försöksvis vid hvarje måltid en matsked af Valerianainfusion (300 gram) med bromatrinum (30 gram). 2) Det blir nog nödvändigt att ni i sommar om ej förr, kommer bort från hemmet, och får ombyte af luft och förhållanden. I alla händelser gjorde ni klokt: uti att rådfråga läkare (jämför svaret till Homo 2) här nedan).

M. S. Se svar till Z.-A. i nr 1. **HOMO.** 1) Det är ju ej osannolikt, att så kan vara fallet (afgöres lätt genom blodundersökning), och i så fall kan hon mycket väl försöka detta medel, som i alla händelser ej skadar. Troligen är väl dock ej heller hennes nervsystem fullt normalt. 2) Prof. Lennmalm, prof. Wising, d. r. Hvass, m. fl.

31-ÅRIG FRU. Tvätta 2-3 gånger dagligen med en lösning af 1 gram karbolsyra och 2 gram borax i 150 gram vatten och 5 gram glycerin.

EILLEMA. Dessa åkommor äro ju nu borta att döma efter eder uppgift? 2)

Låt kirurg undersöka er, ty det kan ju möjligen vara en tumör, som behöfver opereras. 3) Nej. 4) Tallbarrbad (38 gr.) 2-3 gånger i veckan; helst därjämte massage.

ENVIS ÅKOMMA. Det är oss ej möjligt att kunna gifva er råd, då vi sakna tillfälle till all undersökning af åkommans natur (nervös?). Då ni får tillfälle därtill, bör ni rådfråga magläkare i och för noggrann undersökning af magsaften, o. s. v.

OROLIG MAKA. Vi kunna ej besvara er fråga, då vi ju ej kunna veta, hvad ni menar med denna »reining», hur den yttrar sig, o. s. v.

NORRLÄNSKA. Kan ej tagas bort, men väl förbättras genom att hvarje kväll tvätta grundligt med tvål eller såpa och varmt vatten och efter torkningen ingnida något fett, nästan likgiltigt af hvad slag.

UNG FLICKA. 1) Om det beror på bleksot eller underlivslidande eller på påadad, kan afgöras blott genom undersökning. 2) Olika behandling allt efter olika orsak. 3) Ja, naturligtvis.

KVINNLIG 29-ÅRING. Se svar till Envis åkoma här ofvan.

TAGE. Normalt och utan betydelse. **JOHN.** 1) Af infektion med varbildande bakterier. 2) Ni bör hvarje afton grundligt tvätta halsen med något kraftigt antiseptiskt ämne (hålst sublimat-sprit (1 half proc.) eller salicylsprit (5 proc.). Morgonen tvålvtättning.

D:r —d.

FRÅGOR

ENVHVAR af Iduns läsarinna äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 19. Var god och nämna några firmor i utlandet, med hvilka man kan byta frimärken. Annonser därom brukas i Filatelistiska tidskrifter, men undertecknad har ej tillgång till sådana.

N:r 20. Kan någon säga mig hvart man skall vända sig för att få reda

hvilka af 1899 års teaterobligationer hitills utfallit med vinst?

Anna H.

N:r 21. Hur i all världen skall jag få mitt nackhår att växa? Jag klippte det dumt nog för ett par år sedan, och sedan dess vill det omöjligt växa, utan står som en »stubble! Hvarken nålar eller tång hjälpa.

R. S.

N:r 22. Vill Moster Emma säga mig hur jag skall väfva mattväf? Varpen tvinnadt bomullsgarn (bör det färgas?) Väften groft raffelgarn, grått till botten, grönt och gult till bårder. Väften bör sålunda råda. Säg mig nu, hur jag bör tråda, knyta och trampa? Jag vill ha mattorna stadiga.

Mycket intresserad.

N:r 23. Skulle någon vilja gifva mig anvisning på någon affär, som köper virkade spetsar eller mottager dylika till försäljning? Hvad betalas för dylika arbeten?

Inez.

N:r 24. Har hört att cirkusartisterna ha egen tidning. På hvilket språk, och i hvilket land utgifves den?

Banbryterska.

N:r 25. Hur får man bort flugsmuts från ljusst sidan?

Dittan.

N:r 26. Hvad fordras för att bli militär i utlandet? Huru stora kunna kostnaderna bli här för?

W.-s.

N:r 27. Finns det någon skola, där cirkusartister utbildas? Jag är mycket

intresserad af cirkus; är 20 år gammal. Undrar om jag är för gammal för att kunna utbildas till artist, helst ryttarinna? Jag är ganska stark och besitter en icke obetydlig vighet. Hvart bör jag vända mig?

Banbryterska.

SVAR

ENVHVAR af Iduns läsarinna uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfyllestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre priswardera bestående af 25 kronor. Förden skall bör en hvar, som insänder svar, allta underteckna med samma signatur.

N:r 583. »Norrländskan Ebba», som ännu ej synes ha erhållit något svar på sin fråga, förefaller att själf vara så praktisk och äga så pass god uppfattningsförmåga, att hon godt kan lita på eget omdöme i förevarande fall. Ni synes godt veta, huru ni vill ha ert blifvande hem ordnat. För erhållande af kostnadsförslag torde ni ju då lämpligen kunna vända er till en möbelhandlare. Att själf ordna det hela är ju enda sättet att, som ni önskar, få en personlig prägel öfver hemmet. Ert eget förslag till möblering är också fullt tillfredsställande. Hvad linneutstyrseln vidkommer, vill jag rekommendera ett väfveri, där ni erhåller både vacker, hållbar och billig såväl dräll som damast till duktyg och handdukar. Adressen är Horred, Dalen, Marks härad. Ni får där utmärkt vackra handdukar i damasträll för 6 å 7 kronor pr dussin, vanliga goda drällhanddukar för 5 å 6 kronor, köks-handdukar från 3 kronor; servietter, damast, 8 kr. pr dussin, dräll 6 kronor pr d.o. Damastdukar i alla storlekar. Drälldukar, apasade eller pr meter — (priset 50 å 60 öre pr aln). Lakanväf, linne eller bomull, bör ni t. ex. köpa hos firman K. M. Lundberg i Stockholm, som för goda sådana väfnader. Ni torde ej till en början behöfva större utstyrsel än följande förslag utvisar: 1 damastduk

No 4711

Eau de Cologne
(blå och gul etikett).

Den är den **Äkta, starkaste, varaktigaste, mest uppriskande och stärkande.**

Försäljes af alla välsorterade parfymhandlare.

om 6 alnar, 1 d:o 4 aln., 2 d:o 2 o. 1 half aln., 24 servietter, tillsammans 70 kronor; 2 större drälldukar (6 alnar), 4 mindre (4 aln.) och 4 små samt 24 servietter, tillsammans 60 kronor; 24 bättre handdukar, s. k. damasträll å 9 kr. pr dussin; 24 vanliga drällhanddukar å 6.00 pr dussin; 12 gröfre d:o å 6.00 pr d.m.; 12 glas- och 12 skänkhanddukar å 4.50 pr d.m.; 36 köks-handdukar å 3.50 pr d.m.; 12 dammhanddukar å 3.00 pr d.m.; 12 par linnelakan och 24 örngätt, tillsammans åkr. 110.—; 6 par bomullslakan, 12 örngätt 30.00; 6 par d:o, 12 örngätt, 30.00. Därtill er egen utstyrsel, spetsar, broderier o. s. v.

Olga.

N:r 594. I fröken Nina v. Engeströms väfskola, Örebro; Johanna Brunssons d:o i Stockholm, m. fl.

Olga.

N:r 596. »Gullan» bör vända sig till fröknarna Nordberg och Pettersson, Biblioteksgatan n:r 5, Stockholm. Äfven mottagas elever hos fröknarna Menkov, Birger Jarlsgratan 39.

Olga.

N:r 608. I Stockholm ha »Wallinska skolan», »Åhlnska d:o» och »Östermalms högre läroanstalt för flickor» dimissionsrätt. Vänd er till vederbörande skol-föreståndarinnorna.

Olga.

N:r 625. Bäst att ni vänder er till vederbörande skolföreståndarinnorna eller rektor. Fredrika-Bremer-Förbundet torde äfven kunna lämna upplysningar.

Olga.

N:r 626. För att blifva antagen till

Tandläkare Osc. Bohrn,
72 Drottningatan 72.
Hvardagar 10-3; helgdagar 10-11.
Allm. tel. 4873.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrel,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare G. W. Widfond,
Drottningatan 74.
Artific. tänder från 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754. Brunkeb. 2190.

Tandläkare Sjögquist
6 Sturegatan 6, Stockholm.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever.
Kursen är 2-årig med början 1 okt.
Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

Doktor O. Wides Kurs
i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

HERM. MEEHNS
Största lager af Sybehör och Fodervaror för Damsömnad.
Order från landsorten exp. mot efterkraf franko då beloppet uppgår till 20 kr.
STOCKHOLM.

Iduns Handarbetstidning
Gratis! innehållande **Konstnärliga originalmönster** för läderplastik, gyllenläder, träskärning, glödrättning, porslinsmålning m. m. m.
erhålles gratis om man prenumererar på **IDUNS MODETTIDNING med planscher** som kostar 1.50 för kvartal, 5 kr. för år i närmaste postkontor, boklåda eller hos Iduns kommissionärer.

Målarskolan 5 Biblioteksgatan, 1 tr.
(Telef. Brunkeberg 62)
Lektionerna uti Akvarell-, Glas-, Olje-, Porslin-, Siden- och Trämålning, Gyllenläder och Läderplastik begynna åter Onsdagen den 15 Jan. Anmälningar 10-4 alla dagar.
EMMA NORDBERG. AUGUSTA PETERSON.

För Balsäsongen.
Bästa Wiener Balskor, Franska & Engelska Balstrumpor, Sorties de Bal, Solfjädrar m. m. hos **K. FORSBERG & Co, Operahuset.**
OBS.! Balskor öfverklädas.

Linneväfveriet, Borås, säljer billigast handväfda **Servietter, Dukar, Handdukar** och **Linnelärfter** per efterkraf.
Begär profiler och prislista!

Goda Pianolektioner till mycket billigt pris med af underv. van lärarinna, elev af erk. skicklig pianist. Refer. m. m. å Thulstrups byrå, Kungsträdgårdsg. 12 I.

Kurser med grundlig undervisning i klädsömnad, tillklippning, profning, mönsteruttagnig. Undervisning gifves af skicklig sömmerska. Eleven syr endast eget arbete. Lektionstid 11-3. Regeringsgatan 48, 1 tr. **Selma Wahlgren.**

Metallfabriksaktiebolaget C. C. SPORRONG & Co
23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM

Utför: förgyllning, försilfring, förnickling samt renovering af antika och moderna metallarbeten

Pallas Hotell
37 Klarabergsgatan 37
Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41.
Rekommenderar 30 väl möblerade rum, elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter. Betjening möter vid alla tåg.
Knut Fagerström

Toiletpapper, af bästa kvalitet, sändes mot efterkraf i paket å 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från **Bäckhammars Nya Aktiebolag**, adr. Värml. Björneborg.

En vacker, väl inriden **DAMHÄST,** fallen efter Remember, 6 år, säljes billigt om uppgörelse kan ske genast med **A. F. Gynnerstedt, Kalmar.**

Sundsvalls Enskilda Bank
2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

Reumatisk värk.
I samma mån som den ene och andre lärt känna d:r P. Håkansson Salubris smärtstillande och fördelande verkningar vid fall af yttre skador, har Salubrin vunnit allt större användning mot reumatisk värk.
OBS! För det ifrågavarande ändamålet användes värmande omslag med gummitaft på sätt som i beskrifningen säges om Salubrin skall kunna göra äfvyftat verkan. Salubrin tillhandahålles i parfym-, speceri- och färgaffärer. I parti hos Geijer & Co, Stockholm.

Pianolektioner
ger undertecknad, van lärarinna och mångårig elev af Neue Akademie der Tonkunst och professor Kullak, Berlin. 33 Braheg, 2 tr. 1/2 2-1/2 3. **Anna Lindeblad.**

Hur skall man med **liten kostnad** och ringa risk få **stor inkomst?**
Därom gifves gratis anvisning till en hvar som sänder svar märkt **»Försök en gång»** under adr.: **S. Gumæll Annonbyrå** Stockholm f. v. b.

Undervisning i Läderplastik. Undertecknad, som under flera år studerat läderplastik, färgning af och målning på läder i England och på kontinenten, kommer att under de närmaste månaderna härslädes gifva kurser däri. Undervisningen börjar den 1 Februari och pågår med 4 timmar i veckan, fördelade på två lektioner. Priset per månad är 20 kr. Anmälningar mottagas alla dagar kl. 12-2 e m. Nybrogatan 30 1 tr. upp (Tel. 152 33), där äfven prof af undertecknad utförda arbeten finnas till påseende. **Violet Adler.**

Till Ärade Allmänheten.
Härmed få meddela, att vi till våra rese- och platsagenter nu utsända vår nya rikhaltiga vär- och sommarkollektion, som innehåller kläden, manufaktur, gardiner m. m., allt nyheter för säsongen, och kan hvar och en lätt öfvertyga sig om att priserna äro de **billigaste i landet.**
OBS! Ett mindre antal energiska agenter antagas.
Högaktingsfullt
H. ASCH & Co.
Engrossaffär,
STOCKHOLM.

Univers.-Mikroskopet, prisbelönt vid flera utställningar, är en af vår tids mest intressanta instrument.
Genom mikroskopets enorma förstoringförmåga — 1,200 gånger — blir hvar som helst i tillfälle konsistat de för blotta ögat osynliga *»Insectensdjurens* beaktelighet i *»naturar», »njäll», »vatten* m. m. och således till öfverdrölig nytta vid bedömandet af dessas sundhet.
Exp. med bruksanv. franco mot kr. 2.25 i frimärken. Post-förskott 2.50.
A. Schuldtz, Helsingborg. Generalagent för Skandinavien och Finland.

Kläd
Edra **järnsångar** med tjock papp i färdigskurna format från **Aktiebolaget Forsså Träpappfabrik** Näsvisken.
3 Guldmedaljer.

Ansiktsbehandling med ånga och massage. Rekommenderas särskildt åt personer, lidande af hufvudvärk. (Allgänsande af kyla, pormaskar, fräknar, finnar, rynkor, generande härväxt.)
Manicure (försökande af handens naglar).
Pedicure (behandling af liktornar, kylknölar, inväxna naglar m. m.).
Mottagning 10-4. Andra tider efter öfverenskommelse. Besök göras i hemmen. Elever mottagas.
Anne Marie Richter, elev af Miss Tillson.
Jungfrugatan 8, 2 tr. Allm. Tel. 166 84.

Örebro
Ett-öres Florence Rån
Mycket fina!

400 gram finskurna fläsktärningar, 1 och 1 halft glas rödvin, muskot, salt, starkpeppar, litet ingefära och stött koriander, saltpeter, litet socker. Späcktärningarna kunna uteslutas, om man mal både magert och något fet fläsk. Stoppas i färtarmar och rökas lätt. Då korvarna skola användas, läggas de en stund i sjudande vatten och därefter en kort stund på en varm, med litet smör bestruken stekpanna. Utan att bräckas, endast förvållda, kunna de serveras (så varma som möjligt) till surkål.

elev skall egenhändigt skriven ansökan till Kongl. Medicinalstyrelsen ingifvas, och skola därvid bifogas: 1) intyg af vederbörande pastorsämbete att sökanden uppnått en ålder af 22, men ej öfverskridit 35 år, att hon äger god frejd och kristendomskunskap, uppgift om födelse- och hemort samt föregående sysselsättning; 2) läkarebevis; 3) intyg om att sökanden äger full färdighet att läsa och redogöra för det lästa, att hon är kunnig i de fyra räknesätten (hela tal) och äger öfning i enkel hufvudräkning, samt att hon äger läslig handstil; 4) intyg af tvänne i hemorten kända personer om att sökanden äger medel för sitt uppehälle och inköp af erforderliga instrumenter. Undervisningen är kostnadsfri vid läroanstalterna i Stockholm, Göteborg och Lund. Vid de båda förstnämnda finnes ett visst antal friplatser, där elev erhåller logis och bidrag till sitt uppehälle under lärotiden, hvilken utgör minst nio månader, fördelade på två terminer, räknadt från 1 april och 1 oktober.

N:r 627. Om fötterna hållas varma, bruka äfven händerna bli det. Det kan likvisst äfven bero på nervositet eller annan sjuklighet — bäst därför att söka utrona orsaken.

N:r 630. Om lösningen ej är för tjock, kan den ju varmas lindrigt och sedan silas genom en linnelapp.

N:r 638. Frankfurterkorf: 1 kg. fläskkött, malat 3 gånger genom köttkvarnen,

N:r 654. Om ni vill ha plats som biträde i hem, tror jag visst, att ni lätt får plats, äfven väl aflönad sådan. Bäst är naturligtvis, om ni har någon släkting eller bekant, hvilken vid framkomsten kan hjälpa er till rätta. Fredrika-Bremer-Förbundet ger eljes anvisning på något tjänstekontor eller platsanskaffningsbyrå, dit ni med förtroende kan vända er.

N:r 668. För att bli antagen fördras att ni väl skall kunna tala och läsa svenska språket, i öfrigt endast vanliga skolkunskaper. Ett oeftergifligt villkor för att lyckas är emellertid att äga »gnistan», det är verkliga anlag. Ni kan vända er till direktör Albert Raunf.

N:r 675. Då man ej vet af hvilka ämnen mortalin är sammansatt, råder jag er att ej experimentera, utan vända er till en kemisk tvättanstalt, för så vidt det är en klädning ni är rädd om.

N:r 677. Vänd er i god tid till läkare. Inga huskurer uträtta något i detta fall. En specialist i magsjukdomar är dr Jonsson i Stockholm.

N:r 678. Ja, det är nog sant, men hvad göra? Genom att meddela denna anmärkning till någon af vederbörande fabrikanter, kunde ni måhända vinna en ändring, välkommen för många.

N:r 679. Litteratör gör bäst i att vända sig till fru Thecla Tjäders byrå, Stockholm.

N:r 681. Kändt är ju, att flitigt användande af vatten bleker håret. Te

Stomatol- * * * *
* * * Tandpulver,
Stomatol- ~ ~ ~ ~
~ ~ ~ ~ Tandpasta,
äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utseende utan att angripa emaljen.
H. M:t Konungens Hofleverantör.

på kamomillblommor bleker äfvenledes håret och har åtminstone den fördelen framför andra medel, att det är absolut oskadligt. Begagna inga hårfärgningsmedel! Champonering bra, men ej för hastig torkning.

N:r 683. Collicum autumnale begagnas som kantväxt och kvarstår i jorden år ifrån år. Trifves på skuggiga platser.

N:r 688. En kurs anordnas hvarje år. Man skall ha fyllt 18 år och helst ha »tagit studentens». Vänd er till postkontrollören O. R. Skough (Scheleg. 16), som är en af föreståndarna för kurserna i Stockholm. Genom honom får ni alla erforderliga upplysningar.

N:r 689. Kan säga er, att ingenting annat förmår borttaga hår än behandling med elektricitet. Där om måste läkare vidtalas.

N:r 694. Vänd er till någon ritbyrå, t. ex. Stockholms ritbyrå, Drottninggatan.

N:r 695. Receptet lyder: Mjöllet af 125 gr. oskaldade firröna mandlar lägges i en linnepåse, som under 15 minuter doppas i kokande vatten, tillsatt med några droppar ättika. Knådas med 100 gr. smör, 2 hela ägg, 3 äggulor, litet salt, 3 till skum slagna äggvitor. Slås i form. Gräddas lindrigt.

N:r 699. Tvättningar med rosenvatten bruka stärka ögonen.

N:r 702. Det är alltid »sid» med. En del andra, mera praktiska försäkrings-sätt finnas emellertid äfven, bland hvilka pensionsförsäkring och studie- samt hemgiftsförsäkringar. Skandia, Svea, Brage, m. fl. bolag meddela sådana.

N:r 708. Vänd er till dr Setterblad, Birger Jarlsgratan 18, Sthlm. Han torde vara rättte mannen till att lämna er anvisning å en lämplig hösellur. Mycket små dylika finnas, hvilka så omärkligt som möjligt kunna begagnas. I Collinus optiska magasin eller i Stilles d:o (bägge i Sthlm) finnas med all säkerhet hvad ni i den vägen kan önska.

N:r 711. Ja, som lirarion i de båda språk ni behärskar, och lättast i privat-skola. Löneförmånerna äro små.

N:r 713. Tror ej att i Sverige tillverkas hvitbroderier, men däremot i Tyskland. Hos någon större firma i Sthlm, som för dylika varor, t. ex. K. M. Lundberg torde ni erhålla upplysningar.

N:r 716. Bertha tillrådes att skriva till kamraren vid Trans' kneippkuranstalt, Löjtnant Axel Åstrand, som då lämnar alla upplysningar. Tranås är något yngre än Borg, öppnades för ett år sedan, men har redan väckt mycket intresse. Priserna ställa sig vida billigare än vid Borg. För 1:a klass kurgäst är afgiften för rum, vivre, läkare bad, o. s. v. bestämd till 35—40 kr. pr vecka. Inga extra afbrännningar.

N:r 755. Hör efter i någon musikhandel.

TIDSFÖRDRIF
CHARAD.
Mitt första är ett litet djur
Så snabbt och flinkt till sin natur;

Äkta Ramie-Underkläder.
Herr-Tröjor, tunna
storlek 4 5 6 7
pr styck 2: 50 3: — 3: 50 4: —
Herr-Tröjor, medeltjocka
pr styck 3: — 3: 75 4: 50 5: 50
Herr-Kalsonger, medeltjocka
pr par 4: — 4: 50 5: — 5: 50
Herr-Skjortor, tunna
pr styck 4: — 4: 50 5: — 5: 50
Herr-Skjortor, medeltjocka
pr styck 5: — 5: 50 6: — 6: 50
Lahmans Herr-Tröjor,
storlek 4 5 6 7
pr styck 2: 75 3: — 3: 50 4: —
Lahmans Dam-Tröjor,
storlek 3 4 5 6
pr styck 1: 20 1: 30 1: 40 1: 50
Österlund & Anderson,
4 St. Nygat. 4. 11 Hötorget 11.

Preposition mitt andra blott,
Som fäit en bokstaf på sin lott;
Mitt tredje filosof bekant
Ifrån »das grosse Vaterland».
Mitt hela stundom applåderas,
Men såsom granne ej värderas.

LÄNGGÅTA.
(För Stockholmsbor eller i hufvudstaden lokaliserade landsbor.)

Rätt många tänder har vårt första,
Men bitas kan den ej för det;
Vårt andra är, när småbarn törsta,
Rätt bra att ha, som hvar man vet;
Vårt tredje strumpor böra vara,
Ty eljes är det inte rätt;
Vårt fjärde är ett rymdkär barn,
Som nyttjas så vid byrgd som tvätt;
Vi till vårt femte avancerat —
En mager jordmän nämnes så —
Och har du något där planerat,
Skall riklig skörd du icke få;
Om kattorna — små älsklingsdjuren —
Vårt sjätte blifva, är det godt
Att sätta dem i tigerburen,
Till dess de lefnadsvett ha fått;
Vårt sjunde är också vårt sista,
Kan vara ömsom långt och kort,

Fröjd åt de unga landet rundt

Kamraten

kan hvarje ungdomens vän bereda genom att för den ringa summan af 3 kr. för det nya året prenumerera på »Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom», som då utkommer med sin 10:de årgång under redaktion af Frithiof Hellberg och Johan Nordling och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare. Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och lärorika uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapens och fantasiens områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och

lekar, i dess talrika intressanta pristäfningar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse. Bland de många nyheterna i Kamratens innehåll för det kommande året kan nämnas en genom hela årgången fortlöpare följtong: »Dödshälans hemlighet», hvilken ovanligt spännande och intressanta äfventyrsberättelse med sina talrika illustrationer i bokhandelsvärdens ensam motsvarar hela prenumerationspriset. Genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda har Kamraten i lika hög grad förvärfvat målsmännens som ungdomens sympatier och därigenom för hvarje år allt mera befäst sin rangställning som

vårt lands erkänt bästa ungdomstidning.

DE - UNGAS - TIDNING

24 n:r 336 sid. Utmärkt innehåll: Berättelser. — Lifsbilder. — Betraktelser. — Strider och segrar på missionsfältet. — Skildringar ur historien och naturen. — Dikter. — Från de ungas värld. — Lek och allvar. — Frågor och svar. — Pristäfningar m. m.

utkommer under år 1902 med sin tredje årg. Redaktion: EFR. RANG och K. J. AHLBERG. Utgifvare: Fosterlands-Stiftelsens expedition, tagas. Hvert 11:te ex. gratis.

Bidrag af ett 50-tal förf. o. konstnärer. OBS! 22 ex. för 25 kr. Af pressen och de unga erkänd såsom Nordens främsta ungdomstidning i kristlig anda. Prenumerera på försök.

KNEIPP BADEN. vid Norrköping Kurort. Vattenbehandling m. m. Öppen året om.

En fonograf gratis om 1 duss. rullar (svensk sång eller conser) = kr. 20, beställas hos G. A. ROTHENBERG, Malmö.

LEDIGA PLATSER.

Öfversköterskeplatsen å Epidemisjukhuset i Kalmar är ledig. Lön: 400 kr. och fritt vivre. Sökande torde insända ålders- och tjänstgöringsbetyg till förste stadsläkaren därstädes före den 20 i denna månad.

För anspråkslös flicka, som genomgått 8-kl. läroverk och häst därjämte småskolelärarinneseem, samt kunnig i musik finnes plats ledig nu strax att undervisa 3:ne barn om 7—10 år däraf en gosse för inträde i elementarsk. 3:dje klass. Sv. med betyg, fotografi och löneanspråk till »Tjänsteman», Simrishamn p. r.

Lärarinnor, värdinnor, sällskapsd., affärs- och hushållsbitr., barnfröknar erh. platser gen. Stockholms Nya Förmedlingsbyrå, Kammakargat. 48.

Bildad, anspråkslös flicka, ej för ung, fullt kunnig i enklare matlagning får plats 1:sta febr. på landet i Dalarne Svar till fru Kapten Sigurd Ericson Carlborn, Falun.

Lärarinna, med student- och folkskoleseminariebetyg eller som genomgått Stora seminarier erhåller genast förmånlig plats i privat hem på landet att läsa med trenne flickor 14, 12 och 9 år. Snart svar med fotografi, betyg och löneanspråk till fru Keilner, Vedeväg.

Sköterska sökes som husföreståndarinnor och biträde hos läkare i stad. Uppgift om skolbildning, ålder, föregående sysselsättning och lönepretentioner jämte fotografi sändes märkt »Läkare» under adress S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm.

För anspråkslös bättre flicka, som är kunnig i matlagning och sömnad, finnes nu genast plats i familj, som består af endast två personer. I årslön erhålles 150 kr. Jungfru finnes. Svar med fotografi och betyg till »Pålitlig», p. r. Sigtuna.

Barnfröken. En snäll och pål. flicka, som kan åtaga sig att sköta en 1-årig gosse, erh. genast god plats. Rek., löneanspråk samt eget fotog. sändas till Fru E. Steen-Möller, Arkaden, Göteborg.

Den 1:sta febr. önskas lärarinna för två 13 och 14 års flickor att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar till »H. L.» Lönsboda, Skåne.

DIREKTRISE. En fullt kunnig Direktise, som på egen hand kan förestå en första klassens Dam-klädnings-syatelier, erhåller plats den 1:a nästkommande april uti landsortsstad. Den som ej kan förete de bästa referenser torde ej göra sig besvär. Svar jämte betyg samt fotografi torde insändas till Nordiska Annonsbyrån, Göteborg, märkt »Direktise 1902».

En bildad, anspråkslös flicka, häst kunnig i matlagning samt barnkär, får nu genast plats mot fritt vivre i bildad familj för att hjälpa till med vården af en snart 2-årig gosse. Svar jämte fotografi och rekommendationer till »A. G. 1902», Falun p. r.

Bildad flicka, frisk, anspråkslös och pålitlig, duglig i matlagning och sömnad, får plats i läkarefamilj, Närm. upplysn. Hamngatan 2, 1 tr., höger.

HUSMODER.

sökes för ett statens sjukhus, (hvars föreståndarinnor är svenska), i staten Scranton, Pennsylvania, Nord-Amerika.

Ålder mellan 25—35 år. Hufvudsakliga sysselsättningen blifver att mottaga till och utlämna förråd från handkammare, samt leda tjänare, hvarför förmåga att handskas med dessa äfvensom kännedom om matlagning bör ägas.

Arbetsid från kl. 6.45 f. m. till 6 e. m. hvarefter alla aftnar äro lediga, samt dessutom en hel e. m. hvarje vecka och alla söndagar nästan fullständigt.

Reflekterande böra häst vara något kunniga i engelska språket och blifver lönen till en början 15 Dollars per månad jämte allt fritt. Duglig och pålitlig person kan dessutom, event. efter kortare tid påräkna 20 Dollars per månad jämte allt fritt. Platsen lättskött.

Närmare underrättelser lämnas af fru Maria Karlsson, Falun.

Sjuksköterskeplatsen

inom Alnö kommun af Vesternorrlands län kungöres härmed ledig till ansökan, att tillträdas den 1:sta instundande mars. Löneförmån: 300 kronor konstant, fritt husrum och vedrand samt under tjänstgöring 50 öre pr dag, fritt vivre och skjuts. Ansökningshandlingar, åtföljda af kompetens- och tjänstgöringsbetyg samt intyg om ålder och god vandel, insändas före den 1:sta februari till Alnö sockens kommunalnämnd, adress Alnö.

Alnö i januari 1902. Kommunalnämnden.

Ledig plats.

Föreståndarinnabefattningen för mat-hållningen vid Länslasarettet i Flen är till-träddas den 1:a instundande april. Lön: 350 kronor pr år samt fritt vivre med bostad i lasarettet.

Sökande, som skola vara gifta, äga att till undertecknad insända sina till Direktio-nen för Länslasarettet i Flen ställda ansök-ningar, åtföljda af prästbetyg och rekommendationer före den 15 nästkommande februari.

Länslasarettet i Flen den 8 januari 1902. Sysslomannen.

Som hjälp och sällskap för äldre sjuklig ånkling, önskas en bildad flicka, som genomgått kurs i sjukvård. Platsen tillträdes den 1:na febr. Svar med lönepretentioner till Disponent A. Halling, Södra Vägen 12, Göteborg.

Ylleklädningar

i afpassade bitar à 6 meter af extra fin engelsk cheviot, svart, mörkblå och rödbrun, som kostat 12 kr. bortslumpas af en händelse till kr. 7: 75 pr st.

Bomullsklädningar

afpassade bitar à 8 meter, äkta färger, vackra mönster, som kostat 4: 50 bortslumpas till 2: 75 pr st. Köksförkläden, handväfda, äkta färger, bortslumpas till 11 kr. pr duss.

Hörnboden **Observatoriegatan 6, Stockholm.**

Och efter det du måste »kvista» Hvarenda gång du skall gå bort, Men ej det därför är nödvändigt Att just mitt helas namn det har, Ty sådant växlar ju beständigt Beroende af hvar man far.

SIBYLLA.

APOKOP.

- 1-5 = kvinnonamn;
- 1-4 = tidsskede;
- 1-3 = högtid;
- 1-2 = adverb.

FIX.

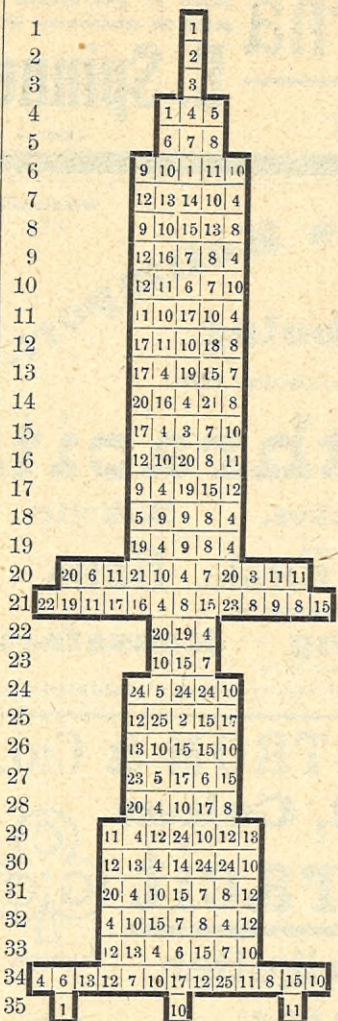
AKROSTIKON.

Bokstäfverna i hvar et ett för sig af nedanstående ord omkastas, så att lika många nya ord erhållas, och äro dessa rätt gissade, skola deras begynnelsebokstäfver bilda namnet på en af nutidens mest framstående vetenskapsmän.

- Former,
- Löda,
- Jonas,
- Ritad,
- Gungas,
- Köpingen,
- Ivan.

TURE.

SIFFERGÅTA.

Orden beteckna: 1) konsonant, 2) vokal, 3) vokal, 4) titel, 5) bo, 6) prydnad, 7) naturföreteelse, 8) själsarbete, 9) vädersträck, 10) fordral, 11) rättensören, 12) kallt, 13)

Använd i hushållet GADUS' fiskkonserver

Bruksanvisning medföljer!

Se för öfrigt »Iduns Hjälprede» för maj 1901!

finnes i gamla Stockholm, 14) mansnamn, 15) djur, 16) vapen, 17) hör till mundering, 18) djur, 19) frukt, 20) rundt, af elfenben, 21) ofta missbrukadt, 22) frukt, 23) djur, 24) dryck, 25) samfärdsmedel, 26) käril, 27) mytologiskt väsen, 28) gud, 29) djur, 30) verb, 31) författare, 32) stad, 33) öfverrede på en vagn, 34) börja på nyåret, 35) hvad »vännen» vara kan.

Äro orden rätt lösta, bilda midtraden i ofvanstående figur ett ordspråk.

HJALLE.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 2

LOGOGRYFEN: Lånebibliotek: mål, lån, ål, ek, bok, ko, båt, bål, klen, lek, lin, Elin, Nilen, blek, klo, ok, blå, bi, te, Ole, Leo, ten.

CHARADEN: Häl-so-vård. »UR VÄXTVÄRLDEN»: Riddarsporre: ris, ceder, morot, sippa, sparris, kaffeböna.

TABULA MAGICA:

7	4	6	8	2
3	5	10	8	1
5	9	2	4	7
3	6	4	5	9
9	3	5	2	8

ARITMOREMET: Hedemora: hem, ram, hare, rede, mord, harm, armod, domare. VOKALFÖRÄNDRINGSGÅTAN: askar, Oskar, åskar, öskar.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Carola Hööm. Eder dikt »Föresatser» ådagalägger med öfverväldigande tydlighet, att den bästa föresats, ni själf kunde göra för det nya året, vore den att under det samma aldrig mer så lätt sinnigt utmana sänggudinnan.

Verisimliss. Helt visst gör ni bäst i att behålla edra »Tankar» för er själf.

Edméc. »För sista gången» verkar snarare »för första gången» i all sin omogenhet och sentimentalit. M. R. »Hoppets gnista» slocknade i papperskorgens möker.

Sakuntata. Nej, detta är icke uppställt som villkor, men väl att man är prenumerant.

Gipsy. På er fråga: »skall jag ej längre räknas bland de unga?» ha vi en smula svårt att svara, då vi ej ha äran känna eder personligen, men att ni visserligen icke kommer att »räknas bland skaller», det kunna vi tryggt försäkra eder.

Kvartalsprenumerant äger och rätt deltaga. G. C. Ack, ni kära poetiska själ, tiden är så prosaisk, att vi hvarken i våra spalter eller manuskriptskåp kunna upplåta något ytterligare utrymme för »diktens blå blom».

Undrande. Resultatet af den nämnda framställningen blef tyvärr så maget, att vi måste afstå från det hela.

Roma. Vi ha redan haft så mycket skrifvet om och från Italien, att vi nödgas afböja detta.

E. F. Vi kunna ej införa en dylik reklam från för oss okänd anonym källa.

Edgar Berke. — Hildt. — Sigfrid. — Frans S. — Ann Y. — Rd. — Rolf. Det första omöjligare än det andra, det andra än det tredje o. s. v.

Kate. Inte så illa, för att vara lärospån! Måhända finna vi någon ledig spalt — vid tillfälle.

Singo. Det är ju mycket älskvärdt af er att göra er så stor möda med vår omvändelse till edra »klokt afpassade» estetiska ideal, men tyvärr måste vi förklara oss fullkomligt obefärdiga inför den bevisföring, ni hittills presterat. Vi tilltro oss också ha en smula omdömesförmåga, och skola nu strofer sådana som exempelvis denna:

Sveas Choklad & Cacao

rekommenderas!

»Pliktens klockor högljudt skalla då i örat, yra tös, och till högre värf dig kalla, högre än i skoltid bjö(d)s...»

eller: Gossarne ha jackor korta, ringad väst och stjärkeskjärta och på fötter blånkskinskor... hvarje ben här strumpa stor...»

utgåra prof på det »stämningfulla innehåll, buet af en lätt löpande form», som särskildt skulle »anstå familjekötsen» — ja då föredraga vi att allt fortfarande blifva vid våra »gamla gudar», de må af eder betecknas som aldrig så »ovederhäftiga» beträffande smaksinne, innehålls värde och formens smidighet. Emellertid kunna vi försäkra er, att vi alls icke känna oss »stötta i kanten» af er frimodighet — tvärtom Och om vi ej trycka edra vers, är det ingalunda »af kif», utan därför att vi rent ut anse dem ofantligt underlägsna t. ex. — edra egna bref! Vi vilja också gärna tro er på er försäkrat, att

»förvisst vi skulle häpnat, om författarn till de näpna rim vi finge veta»...

dock kanske af en annan grund, än ni själf förmenar. Vi äro nämligen tillräckligt vana att röra oss bland både småfolk och storfolk inom den andliga societeten för att icke låta imponera på oss af något annat än — det verkligt imponant! Och det är tyvärr ganska sällsynt i denna de små storheternas sorgslustiga lifskarneval!

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

Prenumerant E-n. Annonsen kostar 1,60 pr gång. »Sörmländska», Vingåker. Annonsen kostar 3,60 pr gång. »N.» Halmstad. Annonsen kostar 2,80 pr gång Rest. torde omg. insändas.

Ledig plats.

Epidemijuksköterskeplatsen i Piteå socken, med station i Öjebyn, för åren 1902-1904, för skolad sjuksköterska, sökes hos kommunalnämnden därstädes innan den 20 instundande januari. Årlig lön 500 kr. jämte fri bostad och bränsle, dessutom i de flesta fall 50 öres dagalöning vid tjänstgöring. 3 mån. ömse-sidig uppsägning. Vid ansökan skola bifogas: prästbetyg, läkarintyg att sökanden är frisk och bemyndigat afskrift af sökandens afgångsbetyg efter genomgången fullständig folkskolekurs och intyg öfver genomgången teoretisk-praktisk kurs vid större sjukvårdsinrättning. Öjebyn den 30 dec. 1901.

Kommunalnämnden.

En ordentlig och anspråkslös flicka erhåller plats i speceri- och bageriaffär vid station. Den, som har 1 à 2 års vana, har företräde. Svar med fotografi till »N. E.», Vexjö p. r.

En stadgad, frisk flicka, får plats nu genast i familj. Hon bör vara skicklig i matlagning, sömnad och finare handarbeten och villig, hafva omtanke och deltaga i de i huset förefallande göromålen samt hafva ett godt och vänligt sätt. Inga pretentioner på nöjen. Svar med löneanspråk, fotografi och rekommendationer sändes till »Familjemedlem», Kalmar p. r.

Värdinna,

bildad, yngre, hälst något musikkunnig, sökes af bättre ungar i god, aktad ställning. Upplysningar jämte fotografi till »Ivan Feodor», p. r. Helsingborg.

PLATSSÖKANDE.

Kv. Gymnast, med flerårig praktik, önskar plats i familj i landsorten. Svar »Goda rekomm.» Iduns exp.

En flicka som genomgått hushållsskola och varit utomlands ett år, söker plats som hjälp eller sällskap, hälst på en större landegendom. På lön göres ej anspråk blott att få deltaga i familjelifvet. Svar torde henäget sändas till Iduns exp. f. v. b. märkt »Gladlynt F.».

Undervisningsv. lärarinna med utmärkta rek. önskar plats att läsa med mindre barn. Kunnig i språk och musik. Små pret. Svar till »G. X.» Iduns exp.

I mall. bak, sylt, sömnad fullt kunnig flicka önskar plats. Ordningssvan, sparsam, pliktrogen. Svar »Glad hurtig» under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm.

Lärarinna, van undervisa i alla ämnen, språk, musik, handarb. söker pl. Enkel, glad. Svar »Barnvän» under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Sthlm.

Prästdotter, van vid att på egen hand sköta hushåll och äfven kunnig i väfnad och sömnad, önskar plats. Svar »21 år», Södra Wi.

Plats som husföreståndarinnan i pensionat, familj eller hem för skolgång, önskas med det snaraste af praktiskt bildad fruntimmer omkring 30 år. Bästa referenser. Svar till »Plikttrogen», Charlottenberg.

Herrar Postmästare.

20-årig flicka af god familj, fullt meriterad för vinnande af anställning som post-elev, söker plats som sådan i postmästarefamilj. Sökanden är därtill villig deltaga i hushållsgöromål eller att undervisa barn, i hvilket senare afseende mycket vackra betyg från 2-årig plats som guvernant kunna presteras. Svar märkt »Neaga» under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm.

EN FLICKA af god familj, önskar mot fritt vivre plats i vänligt hem som hjälp och sällskap. Svar emottas inom 5 dagar till »Anna», Ystad p. r.

En ung tysk dam af bättre familj som genomgått högre läroverk och är kunnig i musik söker med det snaraste plats såsom sällskapsdam i en fin familj, där hon önskar blifva ansedd som medlem. Lön efter öfverenskommelse. Svar till »Tyska», Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

En ung, norsk Dame, Dotter af Officer, vilde gjerne have en Plads som Selskabsdame. Mrk »Nanna» bedes Billetter sendt til Iduns Exp.

Plats önskas som lektis och sällskap af en ung flicka. Genomgått 8-kl. läroverk och utex. från Mus. Akad. Svar till »Elsa» Kvinnliga Tjänstebyrå, Jönköping.

Mot fritt vivre, eller någon betaln. önsk. en bild., anspråkslös pl. som hjälp och sällsk. i trefl. fam. Kunnig i handarb. och väfn. Svar till »Ada», Gefle p. r.

En flicka önskar plats i vänligt hem hälst på större gård, mot fritt vivre som hjälp åt husmoder. Svar inom 5 dagar till »Frida», Ystad p. r.

Undervisningsvan lärarinna, skicklig i svenska ämnen, språk och musik önsk. plats. Svar till »Energisk och barnkär», Iduns exp. f. v. b.

En ung bildad flicka som genomgått 8-kl. läroverk samt högre handelsinstitut, önskar plats som sällskap eller guvernant för mindre barn. Svar till »English», Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

A YOUNG, ENGLISH LADY önskar plats i någon familj (i stad eller på landet), att undervisa uti sitt modersmål. Utmärkta betyg. Adr. Miss Rugg, 10 a Karlavägen, 1 tr., Stockholm.

Ung finska, som genomgått 7-klassigt läroverk, önskar plats antingen på kontor eller i familj att undervisa barn. Van vid alla handarbeten samt teckning. Små pretentioner. Svar till »H. K.», Allmänna Tidningskontoret Gustaf Adolfs torg

Bildad flicka, kunnig i alla hushållsbestyr, sömnad m. m., barnkär, glad och vänlig, önskar plats. Svar »Rask och duglig», Iduns exp. f. v. b.

Till våren önskas plats i bättre familj på landet af ung, undervisningsvan musiklärarinna. Upplysningar lämnas godhetsfullt af herr Rickard Andersson. Svar till »E. J.», Postkontoret Hötorget, Sthlm.

Ung, anspråkslös flicka, söker på nyåret plats i affär, hvad bransch som helst, äfven villig deltaga i hushållsgöromål. Goda betyg och rek. finnas. Svar till »20 år», Mobodarne, Bergvik.

Flicka, enkel och anspråkslös, söker plats på nyåret i anspråkslös, hyggelig fam., ej kunnig i det finare men villig att deltaga med föref. göromål inom huset. Inga löneanspråk, men fritt vivre och fri resa. Svar sändes till »1902», Upsala p. r.

En ung, bättre flicka, som genomgått 5 klasser i läroverk samt seminarium, söker plats. Är musikalisk och har innehaft plats som lärarinna och guvernant. Reflekterande behagade svara till »Platssökande 1901» till den 20 januari under adr. Karlskrona p. r.

Flicka, som genomgått handelsskola, van vid hushåll, något musikalisk, söker plats i stad eller dess närhet. Svar till »Föräldrahem», Holländaregatan 21 A, 1 tr., Stockholm.

Finnes det någon bättre familj, som ämnar sig till England eller Amerika? En flicka önskar plats i en sådan för att gå frun tillhanda. Svar märkt »Emy 1902», p. r. Göteborg.

Mot fritt vivre önskar en ung, bildad, musikalisk flicka af god familj, i saknad af eget hem, plats som sällskap, lektis eller hjälp. Van vid hushållsgöromål. Kan undervisa i musik. Svar emottas snarast till »Tacksam», Iduns Exp

En 22-årig flicka söker plats i Stockholm till våren. Kunnig i sömnad, handarbeten samt villig deltaga i andra husliga göromål. Svar till »Elin», Sv. Telegrambyrå, Malmö.

Sjuksköterska, kunnig i språk, önskar att följa någon sjukling till Sydfrankrike. Svar till »Resvan», Iduns exp.

Plats som husföreståndarinnan i stad eller på landet, sökes af bildad musikalisk flicka, som nu innehar dylik plats, men önskar göra ombyte. Rekommendationer, betygsskrifter och erforderliga upplysningar meddelas såväl skriftligen som muntligen af Fru Helmi Wahlberg, adr. Thulegatan 27, Stockholm.

En 37 års jungfru, proper, snäll och kunnig, med utmärkta muntliga och skriftliga rekommendationer, önskar som hjälp medfölja äldre fru eller fröken till badort för att själf få tillfälle att bada. Svar till »Lovisa», Finspång.

På en landegendom nära Stockholm, kan god och billig inack, erhållas i liten aktad familj, där ej flera inack. finnas. Eget rum. Svar under sign. »I. H.», Täby.

INACKORDERING

önskas för en 12 års flicka i prästgård på landet (hälst Norrland). Svar till »B. L.», Strängnäs p. r.

Inackordering önskas af medelålders f. d. lärarinna. Kunde betaln. delvis godtgöras genom lekt., skrifning el. dylikt arbete, vore önskvärdt. Vistats utomlands. Ref önskas och lämnas. Svar »X. Z.», Iduns exp.

UNG BILDAD FLICKA önskar inackordering å landegendom, där ungdom finnes, för att under husmoders ledning grundligt lära sig hushåll. Svar med prisuppgift till »W. H.» Örebro p. r.

INACKORDERING

i stad önskas för en 19 års flicka i en god, bildad tjänstemannafamilj, hälst i mellersta Sverige. Svar till »C.», Sydsv. Dagbladets annonsbyrå, Lund.

God inackordering erhålles för en bättre flicka, hälst studerande, i en liten familj boende mycket centralt å nedre Norrmalm. Eget rum. Adress »H. L.», Iduns exp.

KLENA PERSONER som önska hvilat på landet erbjudes godt hem i Sthms närhet. Massage. Bad. Svar till »Salt-sjön», under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm.

Inackordering önskas snarast möjligt af ung bättre flicka i godt och vänligt hem, att få grundlig undervisning i ett hushålls skötande. Svar märkt »Oscara», Motala Tidnings exp., Motala.

Unga flickor

mottagas å egendom i Småland för inlärandet af matlagning samt öfriga hushållsbestyr. Afgiften är för undervisning, mat, rum, tvätt m. m. 50 kronor pr månad. Svar märkt »Januari 1902», p. r. Wexjö.

I bättre familj

önskar ung flicka plats, för att under god husmoders ledning tillhandaga vid i hemmet förefallande göromål, och är villig att härför erlägga någon afgift. Svar innehållande fullständiga uppgifter om de fordringar som ställas på den sökande samt afgiftsbelopp emottas under adress »K. 100», p. r. Helsingborg

Norra Inack-Byrå, Mäster-Samuelsg. 62, Sthlm. Förm. inack. Ansk. lärarinnor, värdinnor, sällskapsd., affärs- och hushållsbitr., sjuksköterskor, barnfröknar.

En bättre flicka,

lindrigt bröstsjuk önskar inackordering i bildad familj, boende i högt belägen skogs-trakt. Svar »D.», Kalmar p. r.

Inackordering i ett stilla och kärleksfullt hem i Småland eller Östergötland önskas för en 13 års frisk flicka, som i utveckling är efter sina år. Undervisning i vanliga svenska ämnen och första grunderna i musik, men framför allt handledning att fostas till en arbetsam och huslig flicka. Svar med upplysningar om pris m. m. samt för vidare korrespondens emottagas under adr. »Maria», Wimmerby p. r.

Inackordering på landet. Tvänne damer kunna nu eller på våren erhålla god inackordering i ung tjänstemannafamilj. Svar till »F. B.» under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm.

Goda inackorderingar förmedlas såväl i Stockholm som på landet. Fru E. Planius Byrå f. d. Bloms, Helsingegatan 5 1 tr. Tel. vana 11 89

Unga flickor, hvilka önska lära hushåll, väfnad m. m. emottagas i trefligt hem. Vidare meddelar Fru E. v. Kothen, Refteled.

Praktisk slöjd- och hushållskurs vid Barkarby pr Drottningholm för bildade flickor, 4 månaders kurs, räknadt från den 1 februari till den 1 juni. Pris 250 kr. Goda refer. Högaktingsf. MALKINA GODEN.

I min

Privata Elementarskola

börjar värterminen den 18 nästa Januari Nya lärjungar mottagas då. Konfirmands-undervisning meddelas dem som så önska jämte undervisning i bokhålleri. Hel och billig inackordering i prästgården för dem som så önska. Närmare genom Kyrkoherde O. Sönesson, Sörbytorp pr Vinslöf.

Paulag. 34. 77

Pellerin's Margarin
är bäst!

De bästa sidentygerna

erhåller man af förstklassigt råmaterial i solida färger. Den, som önskar ett godt, hållbart sidentyg, torde rekquirera prover från den gamla väl renommerade **Sidenfirman**

E. Spinner & C:ie, Zürich

(förr J. Zürrers sidenfabrik).

Nyheter i största urval direkt från fabriken.

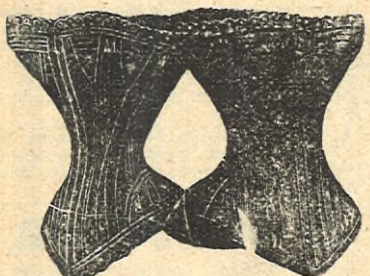
Sparkasseräkning
4 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
1 Drottninggatan 1
Mynttorget 4 Drottninggatan 102
Hornsgatan 52.

BRA! BILLIGT!
Promenaddräkter (Jaquet och Kjol) efter beställning af utm. goda varma tyger från 35 kr. i ett för allt.
FRU ÖRNS ATELIER,
19 Tunnelgatan.
Obs.! Bal- och Supédräkter. Välkänd, leg. stil

Främst bland alla!

Vetenskapens prisdomare ha förklarar, att **Extra Aseptol** är N:o 1. Kom ihåg det när ni närmast skall köpa en flaska munvatten.

Snörlifvet La Gracieuse.
Detta så mycket omtyckta och för äldre, korpulenta personer rekommenderade snörlif, som förut endast har funnits hos Henric Labatt, finnes nu i stort lager hos undertecknad. **Snörlifvet** tillsändes, om lifviden uppgifves.
Amanda Smedberg,
29 Drottninggatan 29,
STOCKHOLM.

Capsuloids
Kvaliteten icke kvantiteten af järn frambringar nytt rikt blod.
Det i följande rekommendation omtalade, utmärkte resultatet är framkalladt af det nya, rika blod, som är frambragdt genom att taga endast 3 Capsuloids dagligen.
The Capsuloid Comp. 15/9 1901.
Undertecknad har i 2 år lidit af ofta återkommande svimningsanfall, varit blek, utan aptit och har alltid känt sig trött. Jag tog då 3 Capsuloids dagligen och trots det jag endast har använt 2 askar, har jag sedan icke haft ett enda svimningsanfall. Jag har fått en god kulör, en utmärkt aptit, har tilltagit 5 pd i vikt och den ständiga känsla af trötthet har öfvergifvit mig. Jag är 30 år gammal och har 2 barn. Köpenhamn, Nikolaigade 20, 4 tr. Högaktningfullt **MARTHA LARSEN.**
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik **Capsuloid Company, 31 Snow Hill, London.**

Broder, äger du ett snille,

bör du på ett lämpligt sätt värda och odla det. Härvidlag torde du få den bästa ledningen af

Kläm
Skämttidningarnes skämttidning, boulevardbladens boulevardblad. Aktningfullt (A. R. B. 694) **Satyr.**

Man mår aldrig väl
af oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, hvarför man alltid bör blanda det med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som gör kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt **förhindrar kaffeförgiftning.**
Paketer å 25 och 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36. Rikstelefon: 1 79.
Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag
etableradt i Stockholm 1880.
1:a Anthracit.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

Hernösands Ensk. Bank
Kungsträdgårdsgatan 16.
Sparkasseräkning — Kassafack.
från 15 kronor för år.
Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af **Notariatsafdelningen.**

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
Stenkol, Cokes
Anthracit
Varumärke. **Carré-Briketter.** Varumärke.
Kontor:
Rikst. 4 27 22 Skeppsbron 22 A. Tel. 22 88
22 20 5 Strandvägen 5 60 19
20 12 1 Parmmätaregatan 1 61 98

För att vara vacker
är det ej tillräckligt att hafva en frisk ansiktsfärg, man måste dagligen sköta ansiktshuden och händerna. Det bästa medel hertill är **Crème Simon**, hvars stora värde i hygieniskt hänseende ådagalagts genom 40 års succés. Tillsammans med detta utmärkte medel bör man icke använda annat puder än **Poudre de riz Simon**, parfymradt med viol eller heliotrop.

Kvinnliga Gymnastik-Sällskapet
öfningar å Kongl. Gymn. Centralinstitutet, Hamngatan 19.
Måndags- och torsdags-afdelningen för nybörjare begynner torsdagen den 16 jan. kl. 8,15—9 e. m.
Tisdags- och fredags-afdelningen, för dem som förut deltagit i gymnastiska öfningar, börjar fredagen den 17 jan. kl. 8,15—9 e. m.
Anmälningar mottagas å nämnda tider och dagar under jan. månad. Till mindre bemedlade utlämnar Sällskapet kostnadsfritt gymnastikdräkter.
Terminsafgift 1:25.
STYRELSEN.

En glädjepost för alla mödrar

är helt visst underrättelsen, att de äfven för det nya året kunna prenumerera på **Barn-Garderoben**, denna ovärderliga skatt och hjälpredda tusentals svenska hem, där små slitvargar göra mammorna beständiga toalettbekymmer. Alla dessa kan dock **»Barngarderoben»** lyfta från deras skuldror. Med sitt en gång i månaden utkommande 8-sidiga nummer, innehållande bortåt ett hundratal illustrationer, öfver allt som hör till våra barns dräkt från de spädate åren till vuxen ålder, och åtföljdt af en stor dubbelsidig mönsterbilaga ersätter tidningen mångfaldt den ringa prenumerationsafgiften af 3 kronor pr år genom den nytta och den besparing, som dess praktiska vinkar och råd bereda hvarje hem. Otaliga tacksamma prenumeranter rundt om i vårt land lofprisa också **»Barngarderoben»** som

Barn-Garderoben

den mest praktiska tidning i sitt slag.

Aktiebolaget Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: Regeringsgat. 1.
Afdelningskontor: Hötorget 8.
Högsta depositionsränta ... 4 1/2 %
Sparkasseränta ..... 4 »
Checkräkningsränta ..... 2 »
Kreditivränta ..... 5 »

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, 17 Fredsgatan 17.
Afdelningskontor Götg. 31.
(Fonder kr 4,440,000)
Deposition ..... 4 %
Kapitalräkning ..... 4 1/2 %
Sparkasseräkning ..... 4 %
Upp- & Afskrifning ... 2 %
Kassafack å 15, 20 och 25 kr.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
6 Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Göteborgs Enskilda Bank
Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

Inteckningsbolaget.
Högsta depositionsränta..... 4 %
Kapitalräkningsränta ..... 4 %
Sparkasseränta (vid afdelningskontoret) ..... 4 %

CARL BROMAN & C:o,
Manufakturaffär och Damskrädderi.
Lager af franska Siden- och Ylleytyger.
34 Drottninggatan 34,
STOCKHOLM.

TRÄDGÅRDEN,
Tidning för Nordens trädgårdsodlare. Ett nummer i månaden. Rikt illustrerad. Omväxlande innehåll. Prenumerationspris 3 kronor pr år. Redaktion: GUSTAF LIND, FRANS LILJEWALL och CARL O. BLOMGREN. Adress Experimentalfältet, **Albano.**

VILH. LANGES
— Fotografiatelier —
38 Grefgatan 38
rekommenderar ett förstklassigt arbete till moderata priser.
Allm. tel. 11166. (A. R. R. 74)